

V 19. LETNIK

Pred vami, dragi naročniki in bralci, je prva številka 19. letnika našega pokrajinskega tednika. Stiska v tiskarni — pravijo, da je po marcu ali aprilu letos, ko se bomo selili v nove prostore in na nove stroje DELA, ne bo več — je kriva, da je list danes malo tanjši kot smo sicer navajeni. Prihodnji teden vas bo začel obiskovati spet redno na 28 straneh.

Naklada domačega tednika (zdaj ga tiskamo že nekaj nad 29.000 izvodov), njegova priljubljenost ter močna razširjenost v slehernem kraju širše Dolenjske pa hkrati zadolžuje delavce v uredništvu in upravi lista. Odgovorni smo za vsebino, dobro obveščenost, tekoče in sprtno poročanje o vseh najvažnejših dogodkih v pokrajini. »To je vaša dolžnost!« bo morda porekel ta ali oni — in prav bo imel. Ni pa samo dolžnost tista, ki nas, delavce pri Dolenjskem listu, iz leta v leto sili, da vlagamo vse naše napore in sposobnosti v to, da bi imela pokrajina vsebinsko in grafično dober, pregleden in učinkovit časnik. Je nekaj več, kar nas veže na naš teden in kar nas nenehno priganja: ljubezen do dela in veselja nad že doseženimi uspehi, prepleteno z globoko zavestjo o pomenu in odgovornosti sredstev informiranja v tem obdobju razvijajočega se samoupravljanja socialistične družbe. Zato posvečamo vsebinski domačega tednika toliko truda, skrb in resničnih naporov, da bi bil list dober aktivist Socialistične zveze, pošten obveščevalec in zanesljiv združevalec vseh naporov delovnih organizacij, občinskih skupščin, posameznikov kot organizacij in društev v vseh 9 občinah! Odtod taka zagretost za delo in prizadevnost, da bi naša naklada iz leta v leto. V tem je morda treba iskati enega izmed vzrokov, da se — skupaj z vsemi dosedanjimi naročniki — tako z veseljem lotevamo naporov in nalog, ki nas vodijo k uresničitvi starega, pa za nas še kar nič obrabljenega gesla: V VSAKO HIŠO DOLENJSKI LIST.

Ali smo uresničili sklepe in obete, dane ob začetku lanskega letnika? V uredništvu in upravi sodimo, da se je domači teden v letu 1967 spet za močan korak približal cilju, ki ga ima pred seboj vsak naš časnik in časopis. Kaj obetamo za letos? Nič novega — pa vendar vse tisto, kar nas naj še bolj združuje z občani, našimi bralci in volivci, s starimi in z mladimi, z delavci, s kmeti, z ljudsko inteligenco, z eno besedo: z vsemi, ki si prizadevajo na tak ali drugačen način, da bi pokrajina šla v korak z že bolj razvitimi predeli naše domovine, svoji sreči in večjemu blagostanju naproti.

Radi bi, da bi bil DOLENJSKI LIST zares in čisto ves naš, last vseh prebivalcev pokrajine, ki mu je dala svoje ime.

TONE GOŠNIK

Jožica Germovšek v trenutku, ko je prvič videla svojega sinčka. (Foto: Ria Bačer)

Mamica na sliki je Ljudmila Vovkova iz Sevnice. Njena hčerka je v novem letu prva zajokala v brežiški porodnišnici. Uredništvo našega lista poklanja novorojeni deklici 10.000 starih dinarjev kot začetno vlogo na hranilni knjižici. (Foto: J. Teppey)

Uveden je prispevek od zemljišč

Od 1. januarja naprej bo treba v Trebnjem, na Mirni in v Mokronogu plačevati prispevek za uporabo mestnega zemljišča

Ker mora občina nekje dobiti denar za plačevanje izdatkov za urejanje zemljišč v

večjih občinskih središčih, dovoljujejo predpisi uvedbo prispevka za uporabo mestnih zemljišč. Po novem je ta prispevek mogoče predpisati za celo ureditveno območje, to pa pomeni, da ga bodo v trebnjski občini plačevali prebivalci Trebnjega, Mirne in Mokronoga ter bližnje okolice. Vsak mesec bo treba od

kvadratnega metra uporabne tlorisne površine stanovanjskih in poslovnih prostorov plačati 10 starih dinarjev, gostinci, obrtniki in delovne organizacije pa bodo morale od vseh drugih površin, tudi dvorišč in vrtov, ki jih uporabljajo za svojo dejavnost, plačevati 3 stare dinarje od kvadratnega metra.

Franci Kuhar: »Ne upoštevajmo umetnih tradicij!«

Na vprašanje Ljubljanskega dnevnika: »Kaj bo prineslo leto 1968?«, je odgovoril tudi Franci Kuhar, predsednik ObS v Novem mestu, ki je med drugim dejal:

»Tiste redke delovne organizacije, ki še niso našle ustreznega prostora pod soncem, naj bi ga našle čimprej, morda že v letošnjem letu. Poslovanje na meji rentabilnosti je lahko usodno. Za večino naših delovnih organizacij pa želim, da bi bile pri uresničevanju svojih programov vsaj tako uspešne, kot so se uspešno vključevale v nove tokove gospodarstva.

Predvsem pa bi rad podčrtal željo, da bi Dolenjska kot celota, z vsem svojim gospodarstvom in družbenimi dejavnostmi, dobila v slovenskem prostoru tisto mesto, ki ji gre. Skrajni čas je, da prenehamo ob vsaki priložnosti posebej razglabljati, kam sodi, kaj je in kje je. Če je že potrebno sekati slovenski prostor, potem upoštevajmo njegove naravne, geografske in zgodovinske pogoje, ne pa umetnih tradicij.

Spet z dečkom v novo leto

Jožica Germovšek z Daljnega vrha je prva v letu 1968 rodila v novomeški porodnišnici — Njenemu sinčku, ki bo po vsej verjetnosti Jožek, so pomagali na svet s carskim rezom — Leto 1968 se je torej spet začelo z dečkom kot lansko, v katerem je bilo rojenih 913 dečkov in 901 deklica

Na Silvestrovo so imeli v novomeški porodnišnici še kar mirno noč. Vse od popoldneva, ko je ob 16. uri Marija Ivanšek iz Metlike povila sina, za dežurno ekipo ni bilo posebnega dela do polnoči. Tada pa, ko so si ljudje v lokalih najživahneje nazdravljali, se je dr. Zeljko Šribar odločil za carski rez, s katerim je bilo treba pomagati porodnici Jožici Germovšek.

22-letna mamica, zaposlena kot natakarica v novomeški kolodvorski restavraciji, doma z Daljnega vrha je prišla prvič roditi 31. decembra 1967 okoli 21.30.

Dežurna ekipa, v kateri so sodelovali: dr. Zeljko Šribar,

zdravnica anesteziistka Marija Kramar, medicinska sestra Zdenka Kaplan, babica Bosiljka Mihalič, instrumentarka Anka Čepar, negovalka Andreja Šinigoj in strežnica Marija Štefančič, si je od dahnili, ko je ob 1.40 prišel na svet zdrav in krepak deček.

Kakih 9 ur po porodu se je Jožica Germovšek že prav dobro počutila. Rekla je, da ni bilo nič hudo, ker je dobila narkozo. Tudi ko se je zbudila iz spanja, ni imela bolečin.

Prav med najinim pogovorom ji je negovalka prinesla otroka. Prvič je videla sinčka, ga stisnila k sebi in ga dolgo gledala.

— Se mi zdi, da je atu podoban, — je nato rekla.

— In kako mu bo ime?

— Po vsej verjetnosti bo Jožek, kakor želi mož.

Zvedeli smo, da živi Germovškova v urejenih razmerah. Z možem, ki je kurjač na železnici, stanujeta na njegovem domu na Daljnem vrhu. Jožica se poleti vozi v Novo mesto s kolesom, pozimi pa ima v službo uro hoda. Ko bo po porodniškem dopustu nastopila službo, bo otroka varovala tašča.

Uredništvo našega lista je mladi mamici zaželelo srečo s šopikom nageljnov, njenemu sinčku pa smo, kot je že običaj, podarili hranilno knjižico z 10.000 Sdin. R. B.

Brežice: prva je bila punčka

Zadnji novorojenček pred polnočjo je bil deček, prva po polnoči deklica — V brežiški porodnišnici se je lani rodilo 432 dečkov in 369 deklic — Devetkrat so prišli na svet dvojčki

Tako obilne praznične žetve, kot je bila za to novo leto, na porodniškem oddelku bolnišnice v Brežicah že dolgo ne pomnijo. Od nedelje do torka opolnoči se je zvrstilo 12 porodov. Dežurni zdravnik primarij dr. Anton Glušič je imel polne roke dela. Noben praznični dan ni minil brez operacije. Kar trem novorojenčkom je po-

magal na svet s carskim rezom.

TOVARIŠ TITO VSEM NAŠIM DELOVNIM LJUDEM

»Ob novem, prihajajočem letu izražam najiskrenejše čestitke in želje za uspešno in ustvarjalno delo vsem občanom naše dežele, kolektivom v industriji in kmetijstvu, vsem delovnim ljudem, pripadnikom naše JLA, pionirjem in mladini — vsem želim srečno novo leto 1968, o katerem smo prepričani, da bo omočilo našim narodom še močnejše napredovati.«

V noči, ko se je menjalo leto, je dežurala babica Mila Šumarac. Pri njej sta rodili zadnja mamica v starem in prva v novem letu. Novorojenčka 25-letne Mihaele Budičeve iz Dolnje Pirošice so vpisali v porodni knjižki pod številko 801.

Po polnoči so v knjižo z letnico 1968 najprej vpisali deklico, a samo s prilinkom, ker ji mati še ni izbrala imena. Rodila jo je Sevnčanka Ljudmila Vovkova. To je njen četrti otrok. Doma ima že tri deklice. Najstarejša je v 12. letu. »Vedno pridem v bolnico takrat, ko zmanjka fantov,« je tov. Vovkova šaljivo pripomnila. Oba z možem sta zaposlena v KOPI-TARNI, on kot finostrugar, ona kot brusilka pet. J. T.

Mokronog: vlom v novoletni noči

Na Silvestrovo se niso vsi dobrodušno oprijemali kozarčkov in čakali dvanaajste ure. V Mokronogu so to noč neznanec (ali neznane) vlomili v mesarijo in jo okradli za več kot pol milijona starih dinarjev vrednosti. V noči od 2. na 3. januar pa je bil v Mokronogu še en vlom. Do časa, ko to poročamo, kaj več še nismo mogli zvedeti. Uprava javne varnosti oba primera vztrajno raziskuje.

OD 4. DO 14. JAN.

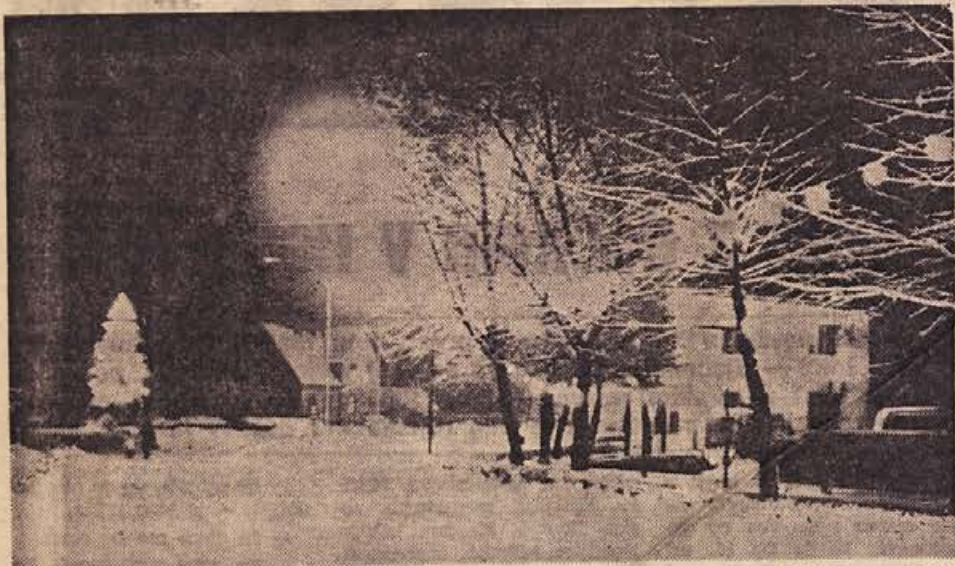
Padavine okrog 5. januarja, od 8. do 10. januarja in okrog 14. januarja. Okrog 8. januarja pričetak hudega mraza.

Dr. V. M.

Pred novim letom so v NOVOTEKSU odprli otroški vrtec. Dedek Mraz je prinesel malčkom poleg koša daril tudi vrtec, njihovim staršem pa deljen delovni čas. Z delovnim časom od 8. do 16. ure so po novem letu začeli tudi v LABODU, vendar tam brez otroškega vrta! (Foto: S. Dokl)

Kako smo praznovali pri nas

Zasnežene jelke, polne raznobarnih žarnic, po ulicah mest in križiščih, svetleči se napisi »Srečno 1968!« po proceljih poslovnih stavb, razigrane družbe po gostiščih in mnogi stiski rok z iskreno čestitko ob polnoči. In že smo res v novem letu. Naj nam mine polno uspehov in delovnih zmag v miru in brez vojne! — Na sliki: križišče pred IMV v Novem mestu (Foto: M. Vesel)

Veselo slovo v Krškem

Prebivalci Krškega so dočakali novo leto v hotelu SREMIC, v gostišču na Sremitu, v domu TVD PARTIZAN in doma pri televizijskih in radijskih sprejemnikih. Vsa gostišča v občini so bila dobro obiskana.

Mesto je bilo že nekaj dni prej slavnostno okrašeno in razsvetljeno. Boga.e izložbe in noveletne jelke na cesti so zapovedovale veselo pričakovanje novega leta. Silvestrovska noč je minila v prazničnem razpoloženju. Ljudje so si vsevprek voščili vse najboljše za 366 dni v letu 1968.

Trebnje: mali noveletni mozaik

OB DARJENIH 3900 OTROK. Društvo prijateljev mladine je skupno z občinsko konferenco SZDL zbralo za noveletno obdaritev otrok čez poldrugi milijon starih dinarjev samo v denarju, precej pa so nekatera podjetja prispevala tudi v blagu.

Novo mesto: polnoč kot podnevi

V Novem mestu so prve trenutke novega leta naznačile rakete, ki so jih izstrelili taborniki kluba »Strela« na Mestnih njiyah. Številni občani, zbrani v lepo okrašeni gostiščih v Novem mestu in drugih večjih krajih ali doma pri televizorjih, so dvignili kozarce in si zaželeli srečno in zdravo novo leto. Nekateri Novomeščani so po polnoči odšli na ulice, na Glavnem trgu, razsvetljenem s napisi iz raznobarnih žarnic, pa je postalo živahno kot ob dopoldnevih. Novo mesto je bilo tokrat zares lepo okrašeno in razsvetljeno. Marvica svetloba je sijala z jelk, iz izložb in s hišnih pročelij. Na pročelju tovarne zdravil KRKA in prodajalne TEKSTIL sta žarela napisa SREČNO 68. Na Silvestrov večer in druge večere pred novim letom je dedek Mraz obiskal in obdaril predšolske in šolske otroke. Obdaritve so imeli tudi v delovnih or-

POMAGALE SO TUDI KRAJEVNE SKUPNOSTI. — Razen delovnih organizacij so prispevale tudi krajevne skupnosti. Tako sta na primer v Knežji vasi krajevna organizacija SZDL in krajevna skupnost kupili otrokom za novo leto copate za šolo, obdarili pa so tudi starejše in revnejše ljudi.

VSA GOSTIŠČA POLNA GOSTOV. V noveletni noči so bila vsa gostišča polna, luči po stanovanjih pa so kazale, da marsikje silvestrujejo tudi doma. Posebno se pohvalijo tisti, ki so čakali na svečan trenutek v Grmadi. Na Odrgi je silvestrovalo veliko Novomeščanov, motel pa je bil povečini rezerviran za Putnika.

NIC NESREC, NIČ PRETEPOV. »Če izvajamo vliom v Mokronogu, so letošnji prazniki minili zelo mirno. Ni bilo ne prometnih nesreč ne pretepov, čeprav je bilo razpoloženje kot že dolgo ne,« vedo povedati delavci milice.

organizacijah. V več krajih v občini so priredili tudi pravilne igrice.

700 gostov v Čateških

Na Silvestrov večer se je zbralo v Čateških Toplicah 700 veselih gostov z vseh vetrov. Največ je bilo seveda Zagrebčanov, ki se tudi sicer radi oglašajo v zdravilišču. Noveletna noč je minila ob plesnih zvokih v prijetnem razpoloženju. Tudi grad Mokrice je bil to noč zaseden do zadnjega kotička. Vse do jutra so se gostje prijetno zabavali. Okoli 300 jih je pričakovalo novo leto v tem gostinskem podjetju.

Veliko Brežičanov je dočakalo leto 1968 v krogu domačih ob televizorjih in radijskih sprejemnikih. Silvestrovanje je bilo tudi v domu JLA, v Dobovi in vseh krajevnih središčih. Mesto tokrat ni bilo okrašeno tako kot prejšnja leta: na ulicah ni bilo pisanih luči, pa tudi noveletne jelke niso postale pred pošto kot običajno. Najbrž so bili v zadregi za denar.

Na Silvestrovo v Beli krajini

Novo leto so Črnomalci dočakali v hotelu Lahinja, v restavraciji Grad, veselo pa je bilo tudi po vseh drugih gostilnah, pa tudi na zasebnih zabavah. Noveletno slavlje je

Veseli v ribniški in kočevski občini

ZA NOVOLETNE PRAZNIKE JE BILA RIBNICA zelo lepo okrašena, za kar sta poskrbeli krajevna skupnost in narava. Ribniški občani so silvestrovali v resavraciji, v domu Partizana in tudi v vseh gostiščih po vaseh. Veselo je bilo tudi silvestrovanje v domu JLA in na Travnj gori, kjer pa bo prihodnjč treba poskrbeti za bolj spluženo cesto.

V KOČEVJU JE PO SKRBEL ZA VESELO SILVESTROVANJE KOLEKTIV HOTELA PUGLED kar v vseh svojih obratih. Vse je bilo polno, gostje pa so praznovali v zelo dobrem razpoloženju. Vseh gostov v Pugledu niti niso mogli sprejeti, marveč so odklonili precej prijav iz Ljubljane, Kranja in drugih krajev.

V Pugledu so tudi ugotovili, da so imeli v decembru rekordno število nočitev: kar 1020 gostov je bilo pri njih. Zanimivo je tudi, da je v Kočevju pred novim letom zmanjkalo kislega zelja — ne sloer narezanega, temveč glavnatega, ki je primerno za pripravljanje sarme. Seveda so ga ljudje pokupili zato, ker se po samni bolje piše ... Nesreč med prazniki v obeh občinah ni bilo.

JOŽE PRIMC

Dedek Mraz je bil vsepovsod

Novoletno veselje predšolskih in šolskih otrok se je začelo že teden dni pred Silvestrovim. V krški občini je dedek Mraz obiskal vse šole in vse varstvene ustanove. V spremstvu je imel kar 24 pravilčnih bitaj. Otrokom je razdelil skromna posamična in bogatejša skupna darila. Na sprejemih so priredili kulturne programe in pogostitve.

V brežiški občini so tudi najmlajši zadovoljni pričakali dedka Mrza. Obdaril je vse predšolske otroke in šolarje. Na pogostitvah so se cicibani in pionirji veselo zavrteli in zapeli na čast dobremu dedku.

Odprto pismo pošti v Kočevju

Delovnemu kolektivu POŠTE v Kočevju!

Iz Kočevja smo zadnji čas ponovno dobili pritožbe, da naročniki Dolenjskega lista ne dobijo v četrtek našega lista, čeprav pride pravočasno v Kočevje. Naročnik Ignac Hozjan, Trg svobode 2, Kočevje, nam je 29. decembra 1967 sporočil po dopisnici:

»Odpovedujem Dolenjski list z novim letom 1968. Ne dobim redne dostave vašega lista. Srečno novo leto 1968 vam želi HOZJAN.«

Javno vas vprašujemo: ali se zavedate, kakšno škodo povzročate s tem, da ne dostavljate v redu starim in novim naročnikom našega medobčinskega glasila Socialistične zveze? Iz Kočevja smo zvedeli, da naš tednik včasih raznašajo dostavljenci Ljubljanskega dnevnika, čeprav prihaja naš tednik na Vaš naslov. Nobenega pooblastila ali naročila nimate, da bi komu drugemu izročali naš časnik v dostavo. Sprti plačujemo predpisane poštne tarife za dostavo našega časnika in Vas zato ponovno javno pozivamo, da uredite redno dostavo Dolenjskega lista vsem našim naročnikom v Kočevju in v okolici mesta.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
DOLENJSKEGA LISTA

Bučen aplavz za umetnike iz Zagreba

Dom JLA je priredil v Brežicah dve svečani akademiji v počastitev dneva Jugoslovanske ljudske armade, 30-letnice Titovega vodstva v partiji in 50-letnice oktobrske revolucije. Prva proslava je bila namenjena šolski, delavski in vajenski mladini, druga pa odraslemu občinstvu. Obe sta bili polnoštevno obiskani. Nastopali so dramski, operni in plesni umetniki hrvatskega narodnega gledališča. Obiskovalci so bili s programom izredno zadovoljni in so nagradili nastopajoče s prisrčnim aplavzom.

M. JARANOVIC

Šentrupert: KS je pohvaljena

Na letni konferenci SZDL v Šentrupertu je bila za veliko prizadevnost v lanskem letu pohvaljena KS. Mnogo truda so vložili zlasti v urejanje cest.

Referendum za gradnjo in obnovo šol

Ribniški občani bodo odločali o samoprispevku za šole

Te dni bodo prebivalci ribniške občine odločali o uvedbi samoprispevka za gradnjo in obnovo šol. Sklep o razpisu referenduma je sprejela skupščina na zadnji seji. Samoprispevek naj bi po predlogu znašal 2 odst. od bruto osebnih dohodkov zaposlenih, od katastrskega dohodka iz kmetijstva in od dohodka iz obrti. Z 2-odst. samoprispevkom bi se zbralo okoli 60 milijonov Sdin na leto. Ta denar bo porabljen za dograditev šole v Ribnici, za gradnjo šole v Loškem potoku in za obnovo oziroma ureditev sedanjih šol v Ribnici, Sodražici in Loškem potoku.

Odveč je bojazen, da bo samoprispevek preveliko breme za kmete: plačali ga bodo

komaj 7 milijonov na leto. Samo prebivalci ene vasi v ribniški občini pa so zbrali 70 milijonov (v denarju, delu in materialu) za popravilo cerkve. Vsi kmetje v občini bodo torej razmeroma lahko

zbrali le desetinko tega, kar je zmogla ena vas! V to smo prepričani toliko bolj, ker je samoprispevek namenjen za gradnjo in obnovo šol, v katerih se bodo učili otroci vseh občanov!

Hokuspokus v zdravstvu?

Oproščamo se, če je naslov pretiran ali celo prenačjen.

Zdravstveni dom Krško se želi pripojiti novomeškemu. Metlika hoče biti z dobrih 7.000 prebivalci republika zase ali kvečeju skupno s Črnomljem. Sevnica gre h Celju, prav tako Brežice, čeprav po gojmo. Kočevje in Ribnica izjemoma lahko ustanovi ta svoj zdravstveni dom, čeprav ne dosega meje, določene z zakonom. ZD Trebnje se pripoji Zdravstvenemu domu Novo mesto pod pogojem, da novi zdravstveni dom prevzame še neplačane anuitete v zdravstvu.

Soglasja gor, soglasja dol, referendum, vroča kri, rivalstvo med občinami. Radi bi zapisali: živahna in koristna dejavnost, če ne bi imeli resnega pomisleka.

Kakorkoli smo kot laiki obračali poročila o poteku in smislu reorganizacij,

začuda nismo mogli najti prepričljive utemeljitve, kako bo reorganizacija izboljšala delovanje zdravstvene službe in predvsem, kako jo bo racionalizirala, za koliko se bodo zmanjšali izdatki, ki neposredno ne gredo za zdravljenje. Nikjer ni temeljitega izračuna, nikjer zagotovi'a da se bo na primer za enega samega človeka zmanjšalo število tako imenovanih ostalih delavcev, ki dosega skoraj polovico vseh ljudi zaposlenih v zdravstvu.

Priča smo naglici, pritiskom, površnim združevanjem, na voljo pa ni navedenih izračunov, primerjav stroškov, strokovnih utemeljitev, kot da bi mislili, da bo zakonski predpis sam po sebi kaj prinesel. Javnost se sprašuje, kaj bodo z reorganizacijo dobili zavarovanci, ki morajo sami pokrivati vse večji del vse večjih stroškov!

M. LEGAN

Dopolnilna sredstva za TIS?

27. decembra je skupščina temeljne izobraževalne skupnosti (TIS) v Novem mestu sprejela začasen denarni načrt za letošnje prvo tromesečje, merila za financiranje

v drugem šolskem polletju 1967/68 in okvirni delovni načrt izvršnega odbora TIS za leto. Na podlagi okvirnih meril za financiranje izobraževalnih zavodov se bo skupščina TIS letos potegovala za dopolnilna sredstva republiške skupnosti. V razpravi so načeli tudi dosedanje problematiko v financiranju srednjega strokovnega šolstva in omenili, da so delovne organizacije in Obs leta 1967 znatno pomagale izobraževalni skupnosti reševati najhujše denarne težave.

Na tej seji je bil Danilo Kovačič iz NOVOTEKSA izvoljen za novega predsednika skupščine TIS, prof. Veljko Troha pa je ostal predsednik izvršnega odbora.

Sejmišča

Sejem v Brežicah

Na zadnjem brežiškem sejmu v letu 1967, ki je bil 30. decembra, je bilo naprodaj 290 pujskov, prodali pa so jih 190. Za manjše so zahtevali 600 do 625 Sdin za kilogram in za večje 600 Sdin za kilogram žive teže.

Na Silvestrovo v Beli krajini

Novo leto so Črnomalci dočakali v hotelu Lahinja, v restavraciji Grad, veselo pa je bilo tudi po vseh drugih gostilnah, pa tudi na zasebnih zabavah. Noveletno slavlje je

OBVESTILO O NOvem DELOVNEM ČASU V GOSPODARSKI ZBORNICI SRS

Na podlagi sklepa 9. redne seje sveta delovne skupnosti z dne 20. 12. 1967 in soglasja upravnega odbora GZ SRS na 18. redni seji dne 26. 12. 1967 obveščamo vse člane zbornice, da bo tajništvo zbornice začelo s 1. januarjem 1968 z novim delovnim časom in sicer:

ponedeljek: od 9. do 17. ure
torek, sredo, četrtek: od 8. do 17. ure
petek: od 8. do 15. ure

GOSPODARSKA ZBORNICA SR
SLOVENIJE

Mokronogu vode niso dodeljene

Sevniška občinska skupščina je, kot je bilo pričakovati, potrdila odločbo oddelka za gospodarstvo in finance

Mokronoški pododbor ribiške družine »MIRNA« je pred meseci zahteval od sevniške občinske skupščine, naj mu dodeli tudi mirenske vode na

območju sevniške občine, češ da na svojo roko ustanovlje na ribiška družina SEVNICA nima pravice do njih.

Kot je znano, je pred letom dni ribiška družina MIRNA razpadla zaradi medsebojnega nezaupanja in obtožb. Vodstvo družine je zatrjevalo, da cepitev ni v skladu z načeli o enotnem gospodarstvu z vodami, sevniški in krmeljski pododbor pa sta odločno zahtevala odcepitev. Republiška ribiška zveza ni posredovala, stvari pa so prišle celo v roke sodišča.

Seveda je bila mokronoška zahteva o dodelitvi voda zavrnjena. Odločbo je izdal oddelk za gospodarstvo in finance, nanjo pa se je pritožil mokronoški pododbor in začasno tudi uspel, ker odločitev ni sprejela občinska skupščina. Na zadnji seji, 23. decembra, pa je sevniška občinska skupščina odločbo potrdila in s tem zadovoljila predpisu.

V počastitev 25-letnice pionirske organizacije je predsednik občinskega odbora DPM Novo mesto Ivan Grašič priredil sprejem za predstavnike pionirskih odredov vseh šol. (Foto: Slavko Dokl)

Nova stavba - ponos Žuničev

Pred kratkim so v Žuničih svečano odprli stavbo, zgrajeno s pomočjo krajevnih skupnosti Adlešiči, občanov, občinske skupščine Črnomelj in kmetijske zadruge. Gradbeni odbor je pod vodstvom Cirila Požeka vodil dela v lastni režiji ter zgradil stavbo, vredno okoli 23 milijonov Sdin.

V najlepši hiši, ki zdaj stoji v Žuničih, je trgovina z železnino in manufakturo, imajo pa tudi prehrabeni oddelk z bifejem. Sodobno opremljene ložale, ki imajo tekočo vodo in 500-litrski hladilnik, je prevzela v upravljanje kmetijska zdruga Črnomelj, poslovođa pa je Pero Dragičević.

Za prebivalstvo adlešičkega

področja pomeni nova trgovska hiša eno največjih pridobitev povojnih let, saj je prekrbja prebivalstva v teh krajih doslej močno šepala. Občani so h gradnji prispevali okoli 3 milijone Sdinarjev, bodisi z delom ali s prispevki.

Sevnica: boljši hmelj kot HMEZAD

V letu 1967 je sevniški Kmetijski kombinat pridelal na 50 ha starejših in 12 ha novih nasadov 63.291 kilogramov hmelja. Računajo, da je zaradi suše pridelek za 16,5 tone manjši, to pa pomeni pri povprečni ceni 2169 S din za nad 30 milijonov starih dinarjev manjši dohodek. Kljub temu hmeljarstvo ni imelo izgube. Zanimivo je, da je sevniški hmelj dosegel celo boljšo kakovost, kot je povprečje celotnega hmeljarskega združenja. Združenje je imelo 94 odstotkov prvo- in drugorazrednega hmelja, Sevnica pa 95,5 odstotka.

Trebnje: komisija bo preučila

Odborniki se na zadnji skupščinski seji niso strinjali z odlokom o prispevkih od zemljišč, po katerem bi bil prispevek predpisan po kraju bivanja lastnika. Menili so, da bi bilo to napak in da bi povzročilo negotovost, ker imajo nižinski kmetje večkrat zemljišča v hribih in obratno. Predlagali so, naj posebna komisija, v kateri bodo tudi odborniki, stvari nadrobneje preuči. Skupščina pa se je strinjala s tem, naj tudi novi odlok upošteva kraj bivanja kot osnovo za obdavčitev. Sporne primere bo torej obravnavala komisija.

Očitek lovskim družinam

»Lovske družine so preveč zaprte vase in premalo spoštujejo družbene interese,« so dejali udeleženci posveta o turizmu pri občinski konferenci SZDL v Brežicah. Po njihovem mnenju je premalo stikov med družinami in premalo sodelovanja teh z gostinskimi podjetji.

Včasih posamezniki zaradi osebnih koristi zadržujejo tuje lovce po svojih hišah, čeprav jim ne morejo nuditi tistega udobja, kot bi ga bili lahko deležni v sodobnem gostinskem okolju.

Razen tega se lovske družine premalo trudijo, da bi turisti ostali čim dlje v občini, da bi spoznali njene kulturne in druge zanimivosti.

Čestitka gen. polkovnika Djoke Jovanića

Tik pred novim letom nam je komandant zagrebske armadne oblasti general polkovnik Djoko Jovanić poslal brzojavno čestitko v imenu pripadnikov oblasti kot v svojem imenu. S katero želi članom kolektiva Dolenjskega lista plodno in veselo novo 1968. leto. Tovariš komandant se je hkrati zahvalil Dolenjskemu listu za napore, ki smo jih vložili v informiranje javnosti o življenju in delu enot JLA na našem področju v preteklem letu. — Tovarišu komandantu smo se za priznanje tople zahvalili ter zaželeli njemu kot vsem pripadnikom JLA srečno in novih uspehov polno novo leto.

Srečanje v Stopičah

Ob dnevu JLA je skupina vojakov iz Poganc obiskala osnovno šolo »Janeza Trdine« v Stopičah. Nikola Marjanović je učencem razdelil nagrade za najboljše naloge o dnevu JLA. Velimir Pavlović pa je učencem pripovedoval, kako so vojaki udomačili srno. V namiznem tenisu so pionirji premagali vojske z 9:5.

Kočevje: en svet manj

Na zadnji seji je občinska skupščina Kočevje sprejela odlok o spremembi statuta, ki določa, da bo imela skupščina odslej en svet manj. Združila sta se namreč svet za kulturo in svet za izobraževanje in telesno vzgojo. Tako ima občinska skupščina zdaj 7 svetov.

Tudi v novem letu si bomo prizadevali naše odjemalce zadovoljivo postreči!

»Deletekstil« CRNOMELJ

V Novem mestu smo tokrat prvič postavili v križišču pri Petrolovi črpalki novoletno jelko za prometne miličnike, drugo jelko pa za miličnike v veži postaje milice. Čeprav je bilo prvič, so delovni kolektivi in posamezniki obdarovali organe javne varnosti tako, kot da je to že dolgoletna tradicija. Vsem, ki so se odzvali naši pobudi: iskrena hvala! — Na sliki: predstavniki tovarne zdravil »Krka« čestitata miličniku Jožetu Čopcu in mu izročata darilo. (Foto: M. Vesel)

Postaja prometne milice in postaja milice Novo mesto se zahvalujeta Dolenjskemu listu za pobudo za novoletno obdaritev miličnikov. Zahvalujemo se tudi delovnim kolektivom in vsem posameznikom, ki so se odzvali tej lepi pobudi in nam čestitali ter nas obdarovali. Voznikom želimo srečno vožnjo, občanom pa srečno novo leto 1968!

POSTAJA PROMETNE MILICE IN POSTAJA MILICE NOVO MESTO

FOTOGRAFIJA TEDNA

Je fotografe zametlo?

Fotografska bera za nagrado tedna je bila v sredo bolj pičla. Padlo je precej snega pa najbrž zato nismo dobili nobene fotografije o zametenih fotografih. Prvo nagrado

10.000 Sdin

smo prisodili Tonetu Zalokarju iz Krškega za »DEDEKA MRAZA V TOVARNI PAPIRJA«. Druge nagrade nismo podelili, tretjo

3.000 Sdin

pa je prejel Slavko Dokl iz Novega mesta za »NE-SREČO PRI PONIKVAH«.

Vse druge slike, ki smo jih ta teden prejeli niso ustrezale našemu razpisu »Za fotografijo tedna«.

Fotografije, ki jih pošiljate morajo biti narejene vsaj na formatu 13 x 18 cm in morajo imeti primeren podpis s podatki:

- ☐ datum posnetka,
- ☐ kraj posnetka
- ☐ kdo ali kaj je na sliki,
- ☐ kako je bila posneta (film, osvetlitveni čas, zaslonka).

Do ponedeljka 8. jan. 1968, je naslednji vaš roki Vaši posnetki morajo biti v uredništvu Dolenjskega lista ta dan do 12. ure! Mnogo sreče, iznajdljivosti in ostro oko vam želi

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

FOTOGRAFIJA TEDNA

DEDEK MRAZ V TOVARNI PAPIRJA. V tovarni papirja in celuloze v Krškem so tudi tokrat stroji tekli vse praznične dni, celo na Silvestra opolnoči si dežurna skupina ni mogla privoščiti praznovanja. Zato pa jih je obiskal dedek Mraz kar na delovnem mestu! V tovarni so sklenili, da strojev zaradi praznovanja ne bodo več ustavljali, saj bodo le tako dosegli večjo produktivnost in boljši zaslužek. (Foto: Tone Zalokar — prva nagrada za »Fotografijo tedna« — ORWO NP 18, zaslonka 4, bliskovna luč)

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Avgust Sivak, član kolektiva splošne bolnice Novo mesto; Pavel Golob in Mirko Ferbežar, člana kolektiva Iskra Novo mesto; Aldo Sinkovec, član kolektiva INIS Novo mesto; Franc Hrovatič, član kolektiva IMV Novo mesto; Jože Kozelj, član kolektiva Krka, Novo mesto; Ivan Kafol, član kolektiva Pionir, Novo mesto; Alojz Pavlin in Ivan Turk, člana kolektiva IMV Novo mesto; Jože Zupančič, kmet iz Selišč; Franc Sašek, strojnik iz Velikega Orehka; Stane Ada mlč, član kolektiva Begrad, Črnomelj; Angela Gorše, gospodinja s Trške gore; Jožeta Zupančič, gospodinja iz Sevnega; Terezija Zupančič, gospodinja iz Sevnega; Marija Barbo, gospodinja iz Sevnega; Anica Lokar, Jožeta Zagar in Fani Zagar, gospodinjice iz Brežic; Alojzja Hrovatič, gospodinja iz Gornjih Lakovnic; Dragica Plut, Boris Lovrenčič, Franc Starha, Zvonko Vrtni, Radko Markez in Stanka Barič, člani kolektiva Iskra, Semeč; Anica Slaven, gospodinja iz Dolenjih Lakovnic; Marija Surla, Milka Suštaršič in Danica Muhič, gospodinjice iz Gornjih Lakovnic; Franc Kunčič, delavec iz Puštega grada; Danica Birkelbah, članica kolektiva Bed, Črnomelj; Stane Spehar, krojač iz Desnice; Jože Suklje, Stanislav Sinkovec, člana kolektiva Zora, Črnomelj; Marija Matkovič, gospodinja s Tanče gore; Franc Jaklič iz obrtnega komunalnega podjetja Črnomelj; Alojz Adam, upokojenec iz Črnomlja; Miha Matkovič, kmet s Tanče gore; Mirko Panjan, kmet iz Podloga; Frančiška Vrebec, gospodinja iz Gribelj; Silvo Begičević, član kolektiva Elektro Črnomelj; Alojz Simec, kmet iz Podloga; Danijel Simec, kmet iz Gribelj.

Franček Saje: ODMEVI OKTOBRSE REVOLUCIJE

Predlog so utemeljili s tem, da je bilo na Dolenjskem »v dobi prevrata nekoliko sličnih pojavov, kjer je nastopala razburjena množica in zahtevala svoje pravice«. Zato ni izključeno, da bi razprava v Novem mestu utegnila vplivati na razburjene duhove.

Državni pravdnik v Novem mestu je s tem soglašal. »Pri zadnjem kmetemskem zborovanju v Novem mestu se je pokazalo, da se razburjenje, ki ga je povzročil kazenski postopek zavoljo izgrede v Kandiji med kmetemskim ljudstvom, še ni poлегlo. To razburjenje bi predložeča zadeva, ako bi se sodila tu, še poostрила in morda bi prišlo do novih izgrede, ki bi se obrnili zoper sodišče.«

Tako je kazensko zadevo proti viniškim upornikom dobilo deželno sodišče v Ljubljani, ki je razpisalo razpravo za 21. april 1920. Razprava pa je morala biti zopet preklicana, ker je bil zaradi železniške stavke »ves promet na železnici ustavljen« in obtoženi ne bi mogli priti na razpravo.

»Upornike« je rešila zaporov šele amnestija

Razprava je končno bila 19. in 20. maja 1920. Peter Balkovec je bil obsojen na 3 leta zapore, Florijan Malešič na eno leto, Kobe na 2 meseca in Zugelj na 3 tedne, 10 obtožencev pa je bilo oproščenih. Vendar tudi obsojenim ni bilo treba v zapor, ker jim je bila z amnestijo kazni v celoti oproščena.

O dogodkih na Vinici so tedaj veliko pisali vsi časopisi, da so na široko odmevali ne samo po Beli krajini, temveč po vsej Sloveniji. Na Vinici in v Beli krajini pa je viniška »buna« že prehajala v legendo, ki je širila in krepila revolucionarne ideje.

Resničnim dogodkom so ljudje dodajali dogodke, ki se niso zgodili, ali pa jih začeli drugače razlagati. Ti kasnejši dodatki zgodovinskim dejstvom so razvidni iz dosedanjih nekritičnih opisov viniških dogodkov.

Ti zatrjujejo, da je bilo 1. novembra 1918 ali 21. aprila 1919 proglašena republika ali republikanska oblast, Pavlešiča pa imenujejo prezidenta republike, čeprav je bil le predsednik zborovanja in prisegel republikanski ureditvi jugoslovanske države. Na Vinici je bilo 6 in ne 14 orožnikov, ki pa niso bili razoroženi 24. aprila niti niso vzklicali republiki. Lovšin ni bil voditelj upora 21. aprila, temveč je prav on v znatni meri razorožil. Novoizvoljeni odbor ni imel tri dni oblasti, ki je sploh ni prevzel. 21. aprila je v uporu sodelovalo okoli 150 ljudi, in ne 500 itd.

Veličina viniških dogodkov po vsem tem ni samo v upor 21. aprila, temveč v trajnem spontanem revolucionarnem gibanju, ki ga ni zadušil prihod srbske vojske, temveč se je prebujalo in krepilo navzlic vsemu preganjanju in nasilju. Večina kmetov se je vztrajno oklepala republikanskih in boljševiških idej, čeprav niso imeli med seboj kakšnega pravega krajevnega voditelja in čeprav so razni politični agitatorji skušali za svoj mlin izrabljati njihovo politično razpoloženje.

Tako je v začetku novembra 1920 Anton Hoengsman pridobil za organizatorja socialnodemokratske stranke Petra Balkovca in Jurija Žagarja, ki sta že za nedeľjo, 14. novembra, sklicala socialistični shod. Čeprav komunisti niso vzpostavili svoje krajevne organizacije, so na volitvah 28. novembra zmagali. Dobili so 106 glasov in socialisti 102. Torej se je kar 208 volivcev izreklo za socializem, za republiko in korenite socialne spremembe, za katere so se zavzemali komunisti in socialisti.

Ljudstvo je ostalo zvesto idejam Oktobra in socializma

Ta odločitev volivcev v viniški občini je najboljši odgovor, kakšnega značaja je bilo tamkajšnje uporniško gibanje. Če bi bilo to gibanje pod pretežnim vplivom Radiceve HRSS, potem bi se viniški volivci odločali za podobno slovensko kmečko stranko, za Samostojno kmečko stranko. Toda SKS je skupaj z liberalno JSDS dobila dobrih 36 glasov. Nekdaj vsemogočna klerikalna stranka pa je zbrala le še 85 glasov.

Spontano revolucionarno gibanje v viniški občini je bilo tako široko in globoko zakoreninjeno, da je še dobri dve leti po prevratu relativna večina ostala zvesta boljševiškim idejam oktobrske revolucije in glasovala za komunistično stranko, sko-

raj dve tretjini volivcev pa se je izreklo za socializem. S takim volilnim izidom je bila takrat viniška občina na prvem mestu na Slovenskem med izključno kmečkimi občinami!

V Beli krajini je 3. avgusta 1919 prišlo do manjših nemirov tudi v Adlešičih. O njih je 12. avgusta »Jugoslavija« poročala, da so se le pojavili, toda energični nastop okrajnega glavarja je vse »udušil v kal«, hujškal pa so prišli za jetniške zapuhe. K tej vesti je črnomaljski okrajni glavar v svojem poročilu deželni vladi dodal nekaj podrobnosti.

Učitelj Božo Račič iz Adlešičev se je 4. avgusta 1919 oglašil na glavarstvu in povedal, da so minulo noč »nahujškani fantje v Adlešičih razgrajali ter njemu, trgovcu Metodu Lileku in drugim nevarno grozili«, ker je Lilek svoj čas fantom pri-govarjal, naj odidejo na orožne vaje, Ivan Adlešič, vodja nemirnežev, pa jim je odsvetoval. Na to ovadbo so orožniki 6. avgusta aretirali Adlešiča, Ivana Grabrijana in Josipa Skubeta ter jih izročili sodišču.

Spontano revolucionarno gibanje na podeželju se je tedaj že umirilo in poleglo, čeprav se je med ljudmi širilo nezadovoljstvo zavoljo nitro naraščajoče draginje in splošnega pomanjkanja osnovnih življenjskih potrebščin. Medtem ko so takrat naraščale revolucionarne delavske akcije, so kmetje zaradi neuspehov opustili samostojen in nepovezan boj. V večji meri so se začeli vključevati v razgibano politično življenje. Precej so se ogrevali za Samostojno kmečko stranko, ki je s svojimi radikalnimi gesli jeseni 1919 povsod razpredla svojo agitatorsko mrežo.

Kako je bilo na Veseli gori pri Šentrupertu s Šmalčevimi klobuki

Vendar je revolucionarno razpoloženje še nekaj časa ostalo med kmečkim ljudstvom. To so dolenjski kmetje po prej navedeni ugotovitvi državnega pravdnika v Novem mestu pokazali na kmečkem taboru, ki ga je SKS sklicala 8. februarja 1920 v Novem mestu. Tam se je po oceni novomeškega okrajnega glavarja zbralo »okoli 4000 kmečkega prebivalstva« iz novomeške okolice. To so pokazali tudi v dveh akcijah.

Na Veseli gori pri Šentrupertu je bil 12. marca 1920 semenj, na katerega je trgovec Ivan Šmalc z Mirne pripeljal voz klobukov. Zanje je celo po mnenju krškega okrajnega glavarja zahteval »pre-

»Spontano revolucionarno kmečko gibanje je valovilo po vsej Sloveniji. Akcije so se ponavljale zdaj tu, zdaj tam. Časovno so se vrstile brez večje prekinitve od prevrata do poletja 1919, čeprav je meščanski oblastni uspeval, da je osamljene uporniške nastope drugega za drugim zadušila, ker so bila uporniška žarišča nepovezana in zato niso usklajevala svojih akcij... Slovensko kmečko ljudstvo je z novimi revolucionarnimi dejanji obogatilo svojo revolucionarno tradicijo. Zlasti živ spomin mu je v kasnejših letih ostal na revolucionarne dogodke v povojni dobi. To je omogočilo, da je KPJ od leta 1935, ko je ustvarjala ljudsko fronto, svoja oporišča med kmeti hitro dobila v revolucionarnih žariščih, ki so preostala iz povojne dobe.«

FRANČEK SAJE (v referatu »Revolucionarna gibanja kmečkega ljudstva v Sloveniji 1917—1919«)

tirano višje od 400 do 800 kron ter se vrhu tega ljudstva norčeval, da berači ne morejo kupovati klobukov.«

Pri Šmalčevem vozu se je zbralo kakih 200 kmetov, ki so »hrupno zahtevali, da mora Šmalc prodati klobuke po stari ceni«. Ker tega ni hotel, ga je množica napadla. Orožniki so tedaj Šmalca zaščitili. Toda razjarjena množica je obkolila voz in zahtevala takojšnjo razpodoj klobukov po starih cenah.

Množica kmetov je neprestano naraščala, da tudi naskok sedmih orožnikov ni nič pomagal. Šele tedaj se je spekulacijski trgovec zbal in pristal, da bo razprodal po starih cenah. Ljudje pa so že tako pritiskali k vozu, da se je večkrat prevrnil. Klobuki so se vsuli po tleh in kmetje so jih hiteli pobirati. Spekulantski trgovec se je tako brez klobukov in brez denarja pod zaščito orožnikov vrnil domov.

Na Bučki: kmetje podprejo revolucionarni boj delavcev

Drugo akcijo so izvedli kmetje iz okolice Bučke in Škocjana med splošno de-

lavsko stavko aprila 1920. S svojim nastopom so kmetje pravzaprav hoteli podpreti revolucionarni boj delavstva.

Na Bučki je bil 26. aprila 1920 sejem, na katerem se je zbrala množica kmetov. Prišlo je tudi nekaj stavkajočih rudarjev iz Sentjanja. Med množico se je razširila govorica, da je kralj odstopil in da je v Ljubljani že republikanska oblast. Ljudje so govorili proti vojnim dobičkarjem, verižnikom in rastoči draginji ter sklenili, da si bodo sami delili svojo pravico. Tako je nastala pobuda, da bodo šli »boljševik« k trgovcu Pungerčiču v Škocjan, o katerem so menili, da je v tamošnji okolici največji vojni dobičkar. Kakih 60 kmetov pod vodstvom treh stavkajočih rudarjev je v štiriredu odkorakalo v Škocjan.

Orožniška postaja v Škocjanu je v svoji prijavi okrajnemu sodišču v Mokronogu 27. aprila 1920 takole opisala razpoloženje kmečke množice na Bučki in izbruh ljudskega nezadovoljstva:

»Dne 26. 4. 1920 vršil se je na Bučki, okraj Krško, letni sejem, na katerega so prišli od vseh strani boljševiško navdahnjeni elementi z namenom, da bodo tamkaj dospeli trgovci oropali njih blagov.

Ker se jim namen na Bučki vsled tega, ker trgovci tjakaj niso dospeli in pa ker so bile orožniške patrole na Bučki tako dobro razvrščene, da niso mogli roparji pri majhnem številu na sejem došli trgovci doseči svojega namena in ker so opazili, da je večina orožništva bila skoncentrirana na Bučki, so se podali v Škocjan in takoj vdrli v trgovino Alojzija Pungeršiča — bilo jih je skupaj okrog 60 — ter odnesli iz iste manufakturnega blaga v skupni vrednosti za približno 164.000 kron...«

Po obširni preiskavi so orožniki uspeli ugotoviti le devet udeležencev, ki so bili pred okrajnim sodiščem v Novem mestu 10. decembra 1920 obsojeni na kazni od enega leta do štirinajst mesecev zapore.

Med kočevskimi rudarji je nastala prva komunistična organizacija na Slovenskem

V času, ko so ponehvale revolucionarne kmečke akcije, se je tudi na Dolenjskem okrepilo revolucionarno delavsko gibanje, ki je nastalo v okviru socialnode-

možniške preiskave so zaostrile odnose med orožniki in rudarji, ki so pogosto vzklicali in prepevali po Kočevju. Okrajni glavar je zamen protestiral zavoljo tega pri socialističnih delavskih voditeljih. Zato je uvedel policijsko uro in po mestu pošiljal okrepljene žandarjske patrulje.

Zvečer 14. septembra je skupina rudarjev zopet prepevala. Ko so jo orožniki ustavili, je delavec Ivan Gatnik odvrnil: »Zakaj bi ne prepevali, saj imamo lastno domovino, saj smo se tudi mi borili za njo«. Ker Gatnik ni upošteval ponovnih opominov, so ga aretirali. Zatem se je okoli orožnikov nabralo kakih 30 rudarjev, ki so zahtevali Gatnikovo izpustitev. Ko so orožniki skušali prijeti tudi rudniškega strojevodjo Ferdinanda Finka, je ta zagrabil nekemu orožniku puško. Zatem so ga drugi orožniki podrli na tla, eden pa ga je hudo ranil, da je čez nekaj dni umrl.

Kočevski komunisti prevzamejo krajevno organizacijo JSDS in Unijo slovenskih rudarjev v Kočevju

Kočevski glavar je 27. septembra poročal, da se nočno razgrajanje rudarjev nadaljuje. Delavski voditelji so »napram najhujšim elementom, ki so prišli iz Seegrabena pri Leobnu, od koder so bili izgnani, brez moči«. Orožništvo in policija tudi nimata dovolj moči. Zato je prosil za oddelek vojne policije ali vojaštva, da »delavci sprevidijo, da državna oblast ne more več trpeti njih nasilnosti«. Doslej so le malo krivcev izsledili in kaznovali. Sicer pa so bile vse kazni zamen in »tudi smrt rudarja Finka«.

Šele 31. oktobra 1919 je glavarstvo sporočilo, da so se rudarji »malo vnesli, vsaj začasno«. Dodalo je, da bo k zboljšanju pripomoglo posebej za njih ustanovljeno izobraževalno društvo »Svoboda«.

Krajevno organizacijo JSDS in Unijo slovenskih rudarjev v Kočevju so tedaj dobili v roke komunisti. Tajnik JSDS je bil prej reformist France Uršič, uradnik okrajne bolniške blagajne v Kočevju. Ko pa se je Uršič novembra 1919 vrnil z orožnih vaj, je opazil, da se je v JSDS v Kočevju »začelo nekako komunistično gibanje«. Zato je iz stranke izstopil. Ostal je le predsednik delavskega izobraževalnega društva »Svoboda«, vodstvo JSDS in sindikatov pa so prevzeli komunisti na čelu z rudarjem Andrejem Zalesnikom.

Na pritisk komunističnega delavstva je moral odstopiti dotedanji predsednik Unije slovenskih rudarjev Ivan Windischmann strelni mojster na rudniku. Za predsednika je bil izvoljen komunist Anton Kink, za tajnika pa Alojz Novak, ki je bil hkrati tajnik krajevnega komunistične politične organizacije, kar je postala krajevna organizacija JSDS.

Na shodu 13. decembra 1919 so kočevski rudarji sklenili, da izstopajo iz socialnodemokratske Unije slovenskih rudarjev in se pridružijo komunistični Zvezi rudarskih delavcev s sedežem v Zenici. Za delegata, ki naj to izvede, so izvolili komunisto Andreja Zalesnika.

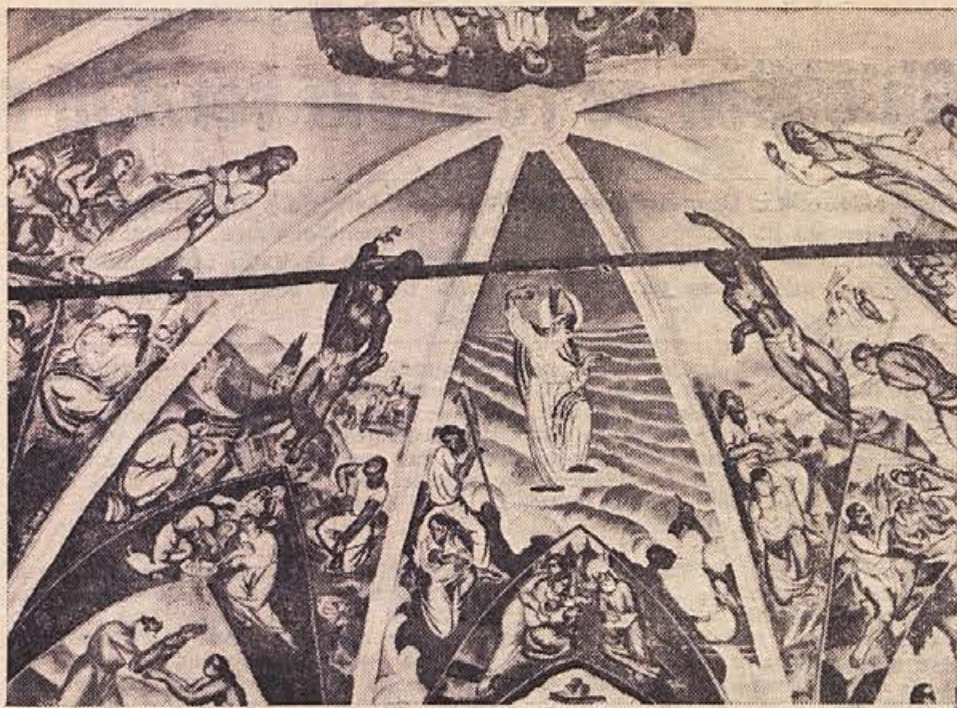
Orožniki so Zalesnika še isti večer aretirali, na zahtevo številne delegacije na okrajnem glavarstvu 14. decembra pa so ga morali takoj izpustiti. Narodna vlada je zaradi tega poslala v Kočevje četo vojakov.

Zalesnik se je izmaknil novi aretaciji in se 18. decembra odpeljal v Bosno, kjer je stopil v stik z Zvezo rudarskih delavcev. Na povratku domov je bil v Slavskem Brodu aretiran in 15. marca obsojen na tri mesece zapore. Ker po prestani kazni ni dobil zaposlitve, je moral oditi iz Kočevja...

Po ustanovitvi komunistične stranke na Slovenskem marca 1920 so se delavska in tudi nekatera kmečka revolucionarna žarišča organizirala v novi stranki.

Po prepovedi KPJ in njenem umiku v ilegalnost so se le redki kraji na Dolenjskem ohranili zvezo s partijo. Šele po letu 1935, ko je obnovljena in okrepljena partija snovala ljudsko fronto, je vzpostavila zvezo z revolucionarnimi žarišči, ki so se ohranila iz povojnih let in postala prva in čvrsta oporišča kmečko — delavskega gibanja in leta 1941 Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

KONEC

Obiščite Gorjupovo razstavo v Dolenjski galeriji!

Do konca januarja bo v veliki dvorani Dolenjske galerije v Novem mestu odprta retrospektivna razstava del slikarja in kiparja Jožeta Gorjupa, kostanjeviškega rojaka. Po zaslugi plodnega sodelovanja med Gorjupovo galerijo iz Kostanjevice ter Dolenjsko galerijo, ki naj bi se letos še poglobilo, si lahko na razstavi ogledamo dragoceno bogastvo prezgodaj umrlega nadarjenega umetnika. Gorjupova olja, jedkanice in grafike pa kipi in fotografije fresk iz Miklavževe cerkvice v Kostanjevici — vse nam govorijo o mlademu, a veliko obetajočem umetniku. Zato ne zamudite razstave Jožeta Gorjupa, o katerem je dejal akademik dr. France Stele, da bi bil postal naš največji mojster velikih ploskev, ko ne bi prezgodaj legel v grob. — Na sliki: pogled na bogato razčlenjeni gotski obok Miklavževe cerkvice v Kostanjevici, eno najpomembnejših umetniških del kiparja Jožeta Gorjupa.

PRISPEVEK ZA TEMO O FINANCIRANJU ŠOLSTVA

Le redki med njimi so že videli vlak

Jelševac pri Trebelnem, ena najrevnejših slovenskih osnovnih šol

Pravzaprav šola na Jelševcu komaj zasluži to ime. Nekdanje skromno župnišče znotraj cerkvenega zidu daje z eno izbo, do katere se pride po večastih stopnicah, zatočišče 75 otrokom. Trinajstdesetim dopoldne, dvainštiridesetim popoldne. Učijo se v dveh kombiniranih oddelkih.

Šolska tabla je obešena na klin, na steni je videti nekaj slik domačih živali, strop lahko dosežeš z roko. Dve mladi učiteljici s prvimi meseci poučevanja za seboj. Najmanj izkušeni — v najprecej ostaja doma zaradi dela na hribovskih kmetijah... Počutiva se čisto od rezani od sveta, kruh si pri našava iz doline enkrat na teden, pove Rozi Sular, doma s Trbinca pri Mirni.

»Si morete misliti, da pri prometni vzgoji, ki je na urniku kot kje drugje, govorim o vlakcu, nazadnje pa s presenečenjem ugotovim, da večina nima o njem prave predstave, ker ga sploh še ni videla,« jo dopolni Rozi Skobe, doma s Puščave pri Mokronogu. »Težav je toliko, da ne vem, kje začeti naštevati, midve pa sva mladi, neizkušeni.«

»Pri vsej tej skromnosti bova najbolj razočarani nad brezbriznostjo staršev, ki se tako malo zmenijo za šolanje svojih otrok. Mnogih na rodiljske sestanke sploh ni. Ko sva učence zadržali po pouku, da bi se jim posebej posvetili, sva slišali: 'Raje ga udarite, samo spustite ga domov.' O sorazmernem majhnem prispevku za šolsko malico niso hoteli nič slišati. Čeravno hodijo ti ma-

li otroci tudi po pet kilometrov daleč v šolo. Ljudje se ubijajo ob šmarnci in vsakdanjem kruhu. Malokateri otrok se kdaj prebije do višje šole.«

Zavrta se človeku v možgane, ko odhaja nazaj v dolino: marsikje v mestu so otroci presiti vsega, tu gori pa se malčki še niti ne zavedajo, kako visoka stopnica jih loči, preden se bodo sami spoprijeli z življenjem. Klanec siromakov se ni umrl s Cankarjem. M. L.

Tri knjige Dolenjske založbe

Dolenjska založba bo v 1968 izdala tri knjige. Razen dveh napovedanih: Valvasorjevega »Prizorišča človeške smrti« in zbornika ob 600-letnici Novega mesta izide tudi delo Zmaga Kumer »Ljudska glasba med rešetarji in lončarji v Ribniški dolini«. Knjiga je posvečena ljudski glasbi v Ribniški dolini in ima tri dele: v prvem govori avtorica o Ribniški dolini z zemljepisnega, gospodarskega in narodopisnega stališča, v drugem delu so zbrane pesmi in godbevske melodije, v dodatku pa so opisani plesi. Zadnji del vsebuje slovar težje razumljivih narečnih izrazov.

Kume Božo Račič odlikovan

29. decembra 1967 je član izvršnega sveta SRS dr. V. Bračič izročil Božu Račiču, zaslužnemu etnografskemu delavcu, red zaslug za narod z zlato zvezdo, s katerim ga je ob njegovi osemdesetletnici odlikoval predsednik republike maršal Tito. Odlikovanemu naše iskrene čestitke z željo, da bi še dolgo živel in ustvarjal med nami!

Rozi Skobe

Rozi Sular

Plošča Linhartove-mu Matičku

Na stavbi, ki stoji na prostem, kjer je bil pred 120 leti prvič uprizorjen Linhartov Matiček, nameravajo 8. februarja, na Prešernov dan, odkriti spominsko ploščo. O tem so govorili na zadnji seji sveta za prosveto in kulturo pri novomeški občinski skupščini.

KNJIŽNE ZBIRKE DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE za leto 1968

ZBRANO DELO WILLIAMA SHAKESPEARA:

Zbrano delo največjega dramatika vseh časov bo izšlo v trinajstih knjigah predvidoma v treh letih. Celotna zbirka bo izšla v mojstrskih prevodih pesnikov Otona Zupančiča, Mateja Bora in Janeza Menarta (soneti). Vsaka knjiga bo še posebej opremljena s potrebnimi pojasnili k posameznim tekstom.

ZA LETO 1968 SO NA PROGRAMU ŠTIRI KNJIGE:

- PRVA KNJIGA: Rihard III.: Komedia zmešnjav; Dva gospoda iz Verone.
- DRUGA KNJIGA: Ukročena trmoglavka; Romeo in Julija; Sen kresne noči.
- TRETJA KNJIGA: Mnogo hrupa za nič; Vesele žene Windsorske; Julij Cezar.
- ČETRTA KNJIGA: Kakor vam drago; Kar hočete; Hamlet.

Vse štiri knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju, vzorno opremljene in vezane v celo platno in polusnje. Cena za naročnike: celo platno 180 Ndin (10 mesečnih obrokov po 18 Ndin), polusnje 220 Ndin (10 mesečnih obrokov po 22 Ndin). Naročniki začno plačevati obroke v mesecu, ko se naroče na zbirko. Ker se bo naklada ostalih knjig ravnala po številu naročnikov prvih štirih knjig, se čimprej prijavite na zbirko.

SVETOVNI KLASIKI:

V zbirki bo izšla založba štiri knjige treh slovečih avtorjev:

- F. M. DOSTOJEVSKI: BRATJE KARMAZOV I.—II.

V obsežnem opusu znamenitega ruskega psihološkega realista F. M. Dostojevskega spadajo »Bratje Karamazovi« v vrh njegove ustvarjalnosti. Delo bo izšlo v dveh zajetnih knjigah.

- STENDHAL: RDECE IN CRNO

V romanu je Stendhal razodel tolikšno umetniško moč v prikazovanju časa in družbe, da ne velja samo za francoskega in svetovnega klasika, temveč tudi za prvega kritičnega realista v evropski književnosti.

- RIMSKE LIRIKE

Sovretovi antologiji »Grške lirike«, ki je pred leti izšla pri DZS, se zdaj pridružuje skrbno pripravljena in prevedena »Rimska lirika«. Jedro knjige bodo zavzeli pesniki: Horac, Katul, Tibul, Propert in Ovid. Izdajo je uredil in večidel tudi prevedel dr. Kajetan Gantar.

Knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju, vezane v celo platno in polusnje ter vzorno opremljene. Cena za naročnike: celo platno 200 Ndin (deset mesečnih obrokov po 20 Ndin), polusnje 250 Ndin (deset mesečnih obrokov po 25 Ndin). Naročniki začno plačevati obroke v mesecu, ko se naroče na zbirko. V posli orodaji bodo posamezne knjige znatno dražje.

KULTURA IN ZGODOVINA:

V zbirki bodo izšle štiri knjige treh avtorjev:

- D. TASKOVSKI: ROJSTVO MAKEDONSKEGA NARODA

Taskovskega knjiga obravnava narodno prebujenje makedonskih Slovanov in »proces konstituiranja« makedonskega naroda v drugi polovici 19. stoletja.

- W. SHIRER: VZPON IN PADEČ TRETJEGA RAJHA I.—II.

Knjiga ameriškega pisatelja W. Shirerja posreduje avtentične zapiski o izsiljevalski diplomaciji Hitlerja, dobesedne posnetke pogovorov med Hitlerjem in Chamberlainom, Ciano, Molotovom, Stalinom, zapisnike s se, kjer so Hitler in njegovi generali načrtovali bliskovite napade na evropske države itd. Izredno zanimiva in obsejna knjiga je bila več let bestseller na ameriškem knjižnem trgu; v slovenščini bo izšla v dveh knjigah.

- HOBBSBAM: OBDOBJE REVOLUCIJ

Knjiga obravnava evropsko preteklost med leti 1789 in 1848, vendar ne gre za kako povprečno zgodovinsko delo temveč za sijajno analizo, ki s pomočjo navidež obrobni ilustracij (vse od takratne telesne višine vojakov preko prehrane, knjižnih naklad, analifabetizma, posestnih razmer, prava, uprave in fin. do najsubtilnejših oznak književnosti, filozofije in umetnosti) omogoča, da bralec tako rekoč z vso polnostjo zaživi z dobo in njenimi ljudmi. Knjiga bo tudi bogato ilustrirana.

Vse štiri knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju, vzorno opremljene, dopolnjene z ilustracijami ter vezane v celo platno in polusnje. Cena za naročnike: celo platno 240 Ndin (10 mesečnih obrokov po 24 Ndin), polusnje 300 Ndin (10 mesečnih obrokov po 30 Ndin). Naročniki začno plačevati obroke v mesecu, ko se naroče na zbirko. V prodaji bodo posamezne knjige znatno dražje.

BIOGRAFIJE:

V zbirki bodo izšle knjige, ki bodo prinesle življenjepisne romane treh pomembnih osebnosti:

- J. ROUSSELOT: LJUBEZNI RICHARDA WAGNERJA

Roman predstavlja velikega nemškega skladatelja v posebni luči: avtor se namreč ne spušta v razpravljanje o Wagnerjevi veličini in genialnosti, temveč ga zanimajo predvsem ženske, ki so tako ali drugače vplivale na njegovo usodo in življenjsko pot.

- S. in E. LONGSTREET: UTRILLO — ČLOVEK Z MONTMARTRA

Roman o velikem francoskem slikarju Utrillu riše življenje umetnika, ki se skozi peklo svoje mladosti in tragičnega življenja razvija v zrelega ustvarjalca, tako da na koncu laže razumemo ves mir in notranjo milino njegovih slikarskih del.

- H. LAMB: HANIBAL 4AM PROTI RIMU

Znani ameriški pisatelj osvetljuje v knjigi o Hanibalu podoba te velike zgodovinske osebnosti, ki je dolga stoletja vznemirjala domišljijo s svojimi nedosegljivimi vojnimi taktikami in burnim življenjem.

Vse tri knjige bodo vezane v celo platno in polusnje, tiskane na brezlesnem papirju in vzorno opremljene. Cena za naročnike: celo platno 130 Ndin (10 mesečnih obrokov po 13 Ndin), polusnje 150 Ndin (10 mesečnih obrokov po 15 Ndin). Naročniki začno plačevati obroke v mesecu, ko se naroče na zbirko. Posamezne knjige bodo v prodaji znatno dražje.

NAROČILA ZA POSAMEZNE ZBIRKE SPREJEMAJO VSE KNJIGARNE, ZASTOPNIKI ZALOŽBE IN UPRAVA DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE, LJUBLJANA. MESTNI TRG 26 — ODDELEK KNJIŽNIH ZBIROK.

IZREZITE, PROSIM, PRILOŽENI NAROČILNICO IN JO POSLJITE V PISMENI OVOJNICI NA GORNJI NASLOV.

NAROČILNICA

Obvezno naročam te knjige zbirke DZS:

- Svetovni klasiki pl. 200 Ndin, pos. 250 Ndin
- Kultura in zgodovina pl. 240 Ndin, pos. 300 Ndin
- Biografija pl. 130 Ndin, pos. 150 Ndin
- Zbrana dela W. Shakespeara (štiri knjige) pl. 180 Ndin, pos. 220 Ndin

Naročnino bom plačal: — v enem znesku
— v deset mesečnih obrokih

Knjige mi pošljite — na naslov stalnega bivališča
— na kraj zaposlitve

(Neustrezno prosim, podčrtajte!)

Kraj in datum

Podpis:

Naslov naročnika

Ime in priimek

Kraj

Ulica

Delovno mesto

Ob obliču se rojevajo verzi in mele

Evgen Cestnik iz Dragatuša se že blizu 40 let ukvarja s kulturnoprosvetnim delom — Bil je režiser in igralec, vodil je pevske zборе, postal je znan kot partizanski pesnik in komponist, zadnja leta je vodil tamburaški zbor — Mimogrede pa se mu ob mizarskem delu še zdaj utrinjajo verzi in melodije

V eni najbolj urejenih hiš sredi Dragatuša je Cestnikov dom. Menda imajo vsi Cestniki umetniško žilico, zraven pa praktičen poklic. Tako je tudi z Evgenom. V pritličju hiše je mizarska delavnica, koder so oblič, stružnice, dleta in drugo, kar sodi v mizarski poklic. Sredi oblačev pa najdete note ali na zmečkan papir skovane verze. Tu se še danes rojevajo pesmi in melodije.

Pravzaprav sem prišla na obisk, da bi zvedela, če bo tovariš Cestnik znova »zagrabila« pri kulturnoprosvetnem delu v vasi, ki je zadnje čase nekam zaspalo, pa se mi je nehote razkrilo njegovo nevsačkanje življenja.

»Dragatušci se bomo postavili!«

Z ženo, upokojeno učiteljico, sta pripovedovala, kako sta pred mnogimi leti, ko sta bila še fant in dekle, vodila vaško dramsko skupino:

— Tudi po štiri igre smo Dragatušci v eni zimi igrali. Izbirati smo morali taka dramska dela, da je bilo čimveč sodelujočih ker je bilo navadno premalo vlog za vse, ki bi radi igrali. Ne gre nama v glavo, da danes ni mogoče niti ene igre postaviti na oder!

Ob razpisnem župančičevem natečaju mi je takoj prišlo na misel, da bi se morali Dragatušci znova postaviti. Predlagam, da bi sodelovali na tekmovanju in — zmagali!

Beseda je dala besedo. Tako sem razbrala, da se Evgen Cestnik že 40 let ukvarja z raznimi področji kulturnoprosvetnega dela. Začel je z dramati, ko, potem je bil pevovodja. Dragatuški pevci so nekdanje uspešno sodelovali na festivalih in tekmovanjih vse do leta 1956, ko se jim je zameril nastop v Novem mestu. Ker je takrat razen tega še vsa mladina odhajala v mesta, je zbor razpadel.

— Ko smo prenehali peti, sem poskusil s tamburicami, je nadaljeval. — Rudnik Kanižarica je dal instrumente, jaz pa sem zbral nekaj fantov in z njimi ob večerih vadil v svoji mizarski delavnici. Prav dobro smo že igrali in nastopali tudi druge skupno s folklorno skupino, ko so spet nekateri tamburaši odšli. Dva sta šla za zmeraj v Kanado, eden k vojakom in eden

Evgen Cestnik je po poklicu mizar, vendar ga ljudje bolj poznajo kot kulturnega delavca.

v Ljubljano. Nisem pa še obupal in menim, da moramo tamburaški zbor obnoviti.

Partizanski pesnik in komponist

Še bolj sem bila začudena, ko so mi pokazali partizansko pesmarico, kjer je objavljena Cestnikova pesem »Jesenska«, uglasbil pa jo je Pavle Sivic.

— V partizanih sem napisal veliko pesmi, hodil pa sem tudi v pevovodsko

šolo v Semiču. Učili so me priznani glasbeniki: Marjan Kozina, Janez Kuhar in dr. Cvetko. Pesmi, ki sem jih takrat skoval, so vzeli v glavni štab, da bi jih izdali v posebni knjigi, — so dejali, a jih nisem nikoli več videl. Pisal sem tudi črtice v partizanske liste in napisal nekaj iger. Eno so celo dalj časa uprizarjali na Gorenjskem.

Minila so leta. Vseeno pa Cestnik, ko se po njegovi hiši že igrajo vnučki, ni opustil pesništva in komponiranja.

— Kadar sem v delavnici sam, se mi še kdaj utrne kak verz ali melodija. Naglo spustim orodje in brž zapišem na papir, da ne bi pozabil. Pred kratkim sem napisal narodno zabavno pesem

NESREČA FRANCOSKEGA TOVOVNIKA. Francoskega tovornjaka, z avtomobilske ceste pri Ponikvah, drugače, kot z velikim dvigalom, z morali za nekaj časa ustaviti ves promet. (Foto: S. Dokl)

Zadnje dni pred novim letom je večino šol po Dolenjskem, v Beli krajini in v Poljškem bilo povsod mnogo veselja, posebno pa še tam, kjer so dedka Mrza savju obiskal dedek Mraz ter otroke razveselil s skromnimi darili. Ob novoletnih pričakali s kulturnim programom. — Na sliki je prizor z novoletnega slavlja na osnovni šoli Suhor v Beli krajini. (Foto: Mirko Vesel)

Valvasor o naših trgih in gradovih

TREBNJE

Kje grad Trebnje leži. Vas Trebnje in njegova farna cerkev. Stari stebri in večne lučke poleg drugih sledov mesta, ki je nekdanje tu stalo. Kakšno je grajsko poslopje. Grajska kapela. Kamnit lev. Kdo je grad prvi sezidal. Njegov naslednji lastnik. Gospodstvo zamenjajo za drugo. Kdo je danes lastnik gospodstva. Okolico opustošijo Turki.

Grad in gospodstvo Trefen ali Trefen, ki ga Kranjec izgovarja Treben (Trebnje), leži na Dolenjskem, med Ljubljano in Novim mestom, od prvega oddaljeno šest milj, od drugega pa dve milj. Grad stoji pod visokim, z gostim drevjem poraslim hribom. Tik pod gradom teče Temenica, ki s svojim tekočim kristalom lepo pozdravlja zdaj rodovitno polje, zdaj ljubke, kot smaragd zelene travnike.

Ista voda pa med potjo nagovarja veliko vas, ki so jo imeli prej za trg in ki se prav tako imenuje Trebnje ter ima župno cerkev. Številni veliki izklesani kamni in stebri, kakor tudi nagrobni, večne luči in mnogo poganskega denarja, na kar tukaj napolnimo, so nedvomno ostanke nekdanjega velikega mesta in kot ostanke vsaj priče minljivosti vsega časnega, če že ne dajo spoznati, kakšno mesto je tu pravzaprav bilo in kako se je imenovalo.

Grad je neverjetno velik in dobro opremljen s stolpi, med katerimi je posebno viden velik, močan in visok četverooglati stolp, ki so ga zgradili pred davnimi časi ter je, po videzu sodeč, bila vsa ostala zgradba temu velikemu stolpu prizidana. Na gradu je tudi kapela, ki je posvečena sv. Jožefu. Zunaj pred gradom leži kamnit lev, ki so ga poleg drugih starin izkopali iz zemlje in je tak, da na njem ni mogoče opaziti dela človeških rok.

Spomin na prvega graditelja trebanjskega gradu ali omenjenega velikega stolpa ni izgnil, čeprav je sam umrl in z njim izumrl tudi ves rod:

bil je to grof iz Trebinje (Trefen ali Treuen) na Koroškem, ki je grad pozidal, bil njega lastnik in mu dal po sebi ime.

Kasneje je trebanjsko gospodstvo prešlo na grofe Ortenburžane, po njih izumrtju na grofe Celjske, od njih pa na Avstrijsko hišo. Za njo so si trebanjsko gospodstvo pridobili gospodje Svibenski, za njimi gospodje Galenberški, katerih družina se je razdelila na dve veji, dokler niso gospodstva prodale gospoda Ivana Galenberškega štiri hčere, dedinje, namreč Felicita, Neža in še dve njuni sestrji, gospodu Pankraciju Sauerju. To posestvo je imel leta 1599 v lasti gospod Ludvik Sauer, ki je bil skupaj z drugimi odposlanci iz Kranjske poslan kot delegat na deželni zbor, ki je bil 19. januarja istega leta v Gradcu pod vodstvom nadvojvode.

Nato je gospodstvo menjalo svojega gospodarja in je bilo pod oblastjo enega gospodov Križaničev, po čigar smrti je graščino podedovala njegova hči, poročena gospa Kazianer, baronica, ki je graščino zamenjala z gospodom Jurijem Jankovičem za posestvo Predvor. Od Jurija Jankoviča je gospodstvo po očetovi smrti podedoval sin gospod Volk Konrad Janković, ki je leta 1685 posestvo prodal gospodu Matiji Kovarčiču. Ta je še danes lastnik graščine.

Leta 1528 je okolica Trebnjega hudo trpela zaradi vpada Turkov, kajti ti so vse opustošili in so tu po svoji stvari navadili popolnoma barbarsko gospodariti.

Kdor zdravje ljubi, ne pije veliko. Če pa pije, pije Hermeliko!

POLJE »OMEGA«

18. Seveda nista računala, da bosta tako rekoč peš zmogla ogromno pot do doma. Zadostovalo bi priti do prve policijske postaje. No, tudi to ni bila najlažja naloga.

Podala sta se slepo proti vzhodu. Sonce ju je neusmiljeno žgalo, vse dokler ga niso prekrili grozeči svinčni oblaki. Stemnilo se je. Piš vetra ju je pognal med korenine trav. Da, trav! To zdaj niso bila več neznana vesoljska drevesa. Tudi mravlje so postale mravlje in hrošči hrošči. Vendar zato nič manj po-
šastni, nevarni.

Usu-
ju pri-
se je
skakov-
usipalo
sta.
Jean
no jag-
žen sm-
Jean
Stek

...dije...

«Takole se začel tam v Beli krajini, zovi gaj šume... bil jo bom na val-

smo šli v sobo, tovariš Cestnik za- na harmonij. Na m opazila posebno — podoba starej- Lepi portret me gnill, Evgen Cest- ni je pojasnil: or slike je moj je mizar v Ljub- tudi moja sestra, že štiri otroke, edno ukvarja s sli- n...

lgo nisem bila v animivi hiši! Nič, če je medtem zametel stopinje ga, vendar mi ni časa. Zdi se mi, li krajini ni veliko tako bogato bero alturno-prosvetnem a, a še mimo ti- so, hodimo nepri- kot da so nekaj tega.

RIA BACER

SMEH STOLETIJ

Edmond de Goncourt je takole karakteriziral Angleže in Francoze:

»Angleži so kot ljudstvo zelo prebrisani, kot posamezniki pa veliki poštenjaki. Pri Francozih je stvar obratna: so poštenjaki kot ljudstvo in zelo prebrisani kot posamezniki.«

Glede uživanja hrane pa je po njegovem mnenju razlika v tem:

»Francozi se lotijo mrzle telečje pečenke s toplim občutkom. Angleži pa toplega kosa govedine s hladnim.«

Ze priletna »gos« je vprašala pesnika Bau- delaira:

»No, gospod, koliko let mi prisodite?«

»Zakaj naj bi vam jih še prisojal, gospa?« se je vpljudno nasmehnil pesnik, »saj jih imate že tako dovolj.«

Zgodovinar Renan jo je nekoč pošteno sku- pil. Ko je potoval v Nemčijo, je na meji poka- zal uradniku namesto potnega lista jedilni list, ki ga je vzel v jedilnem vozu. Hotel se je z uradnikom malce pošaliti.

Uradnik pa pogleda papir in nato Renana ter reče:

»Vaš potni list je povsem v redu: telečja glava, kurje prsi, svinjski parklji; vse je v redu.«

Ženo je pretepel do smrti

28. december bo vaščanom Dol. Praproč pri Sentlovren- cu ostal dolgo v spominu: 35-letni Avgust Košir je do smrti pretepel leto dni mlaj- šo ženo Terezijo in se nato sam javil milici.

»Stanovanje Koširjevih je kazalo strašno podobo. Vse je bilo razmetano, povsod je bila kri. Sprva smo mislili, da je pokojnica umrla zaradi poškodbe na glavi, raziskava vzrokov smrti pa je kasneje pokazala, da je umrla zaradi poškodb v trebuhu, ki jih je dobila od udarcev s čevlji,« so povedali na milici v Treb- njem.

Uspešna sulčja sezona

Letošnja sezona sulcev je dokaj uspešna tako za ribiče kot tudi za ribiško organiza- cijo, ki je pridobila precej finančnih sredstev. Domači in inozemski ribiči so bili precej uspešni. Tako so inozemci uje- li 7 sulcev v skupni teži 52 kg, domači pa ravno tako 7, ti pa so tehtali 44 kg. Od inozem- skih ribičev so najbolj števil- ni gostje iz Francije in Nem- čije, ki so imeli tudi največ

ribiške sreče. Od gostov je bil najsrečnejši Walter Wertz, ki je ujel 20 kilogramov težke- ga sulca, od domačih pa Mar- jan Sonc, ki je ujel 13-kilo- gramskega velikana.

Podvodni ribolov

Na Malem Lošnju je bil na starega leta dan tra- dicionalni mednarodni se- stanek podvodnih ribičev, ki so tekmovali za novo- letni pokal narodov. Na tem neuradnem zimskem svetovnem prvenstvu so se zbrale najboljše ekipe sveta. Največ uspeha so imeli Italijani, drugo me- sto so zasedli Francozi, na tretjem pa je reprezen- tanca Jugoslavije, v kateri je nastopil tudi naš znani podvodni ribič Jože Turk iz Kočevja.

Tiskarski škrat v muzeju

Nagajivi tiskarski škrat ne nagaša samo časopisom! Vra- žiček je pokazal roge tudi pri- jateljem Posavskega muzeja, ko jim je lani decembra ho- tel voščiti srečno novo leto »1968!«

Z naših vrstov

Pivci rešujejo izobraževanje

Občinska skupščina Kočev- je je na zadnji seji ugotov- ila, da temeljna izobraževal- na skupnost v letu 1967 ni do- bila dovolj denarja za svoje delo. Zato je skupščina na- menila tej skupnosti še 80.000 Näm, ki jih je primaknila iz sredstev prometnega davka na alkoholne pijače v trgov- ni. P anaj še kdo reče, da je pitje in pijačevanje nekul- turno!

»Povprečje v redu!«

Ko so lani na Primožu odpi- rali novo šolo, je po slavu v zbrani družbi pripovedoval predsednik Obs tovariš Fran- ce Molan, kako je nekoč kma- lu po osvoboditvi v teh hribih gazil visok sneg z neko nalogo kot okrajni aktivist. »Z nekim sodelavcem sva se mučila v klance, da je bilo kaj. Bil sem v nizkih čevljih, da sem imel kmalu vse mokro. Janez je bil na boljšem, saj je imel visoke škornje...«

»—povprečje torej v redu!« se je vmešal v pogovor Nace Vintar, tajnik sevnške ob- činske skupščine, in v hipu je bila družba v glasnem smehu.

Dvakrat

fotografiral!

Ko so lani regulirali Mirno, je novinar Dolenjskega lista obiskal delavce in jih med drugim tudi fotografiral. Na- slednji teden jih je predse- dnik Obs France Molan pohva- lil: »Ste bili pa v časopisu, lepo!« Pa ga zavrne eden iz- med delavcev v strugi: »Ja, smo bili, a nas je oni tovariš dvakrat slikal!«

Če že ni vode, je pa vsaj ime

Po pripravih in načrtih so- deč je bilo pred leti predvi- deno, da bo stiški vodovod napajal Dobrniško dolino. No, potem je bil vodovod po- tегnjen po Temeniški dolini, česar Dobrničani seveda ne morejo pozabiti. Za uteho pa jim je vendarle ostalo nekaj: v vseh uradnih spisih in dopi- sih že drugo desetletje še ved- no vztrajno vsi pišejo o vo- dovodu Stična—Dobrnič.

Ob jubileju prihoda tovariša Tita na vodstvo ZKJ

"DRAGI MIHA, NI DRUGE IZBIRE!"

2

Miha Marinko, član predsedstva CK ZKJ

Stroga pravila konspiracije: pogoj za ilegalno delo

Ko je partija pritegovala med svoje vrste kar največ borbenih in revolucionarnih delavcev, je tovariš Tito veliko opozarjal na stroga pravila konspiracije in ostro grajal vsako površnost in neprevidnost v ilegalni dejavnosti Komunistične partije. Hkrati pa je obsojal vsako ozko, zarotniško »začaurenost« v zaprti sekci, ki bi bila sama sebi namen, a odtrgana od širših ljudskih mno- žic in njihove borbe.

Čeprav je šlo za organizacijsko-tehnično plat delovanja, je »konspiracija« takrat pomenila, da morajo komunisti budno paziti na svoje organizacije in jih zlasti varovati pred odkritjem s strani policije. Ne samo zato, da policija ni odkrila organizacije, ampak tudi zato, da smo lažje odkrili izdajalca ali neprevidneža v lastni sredi. Sestajati smo se morali skrajno previdno in se pri tem držati skrajno strogih pravil. Še posebej previdni pa so morali biti tisti komunisti, ki jih je policija osebno poznala in imela nji- hove fotografije, bodisi da so bili na robiji ali pa so sicer že imeli opravka s policijo — kadar so šli na sestanek v določeno stanova- nje ali pa kar v naravo, oziroma pri vseh kontaktih s komunisti, ki policiji še niso bili znani. Grede na tak sestanek, smo zato morali preverjati, ali nam kdo sledi ali ne, pri čemer se ni bilo dobro ozirati nazaj brez navideznega vzroka, saj je to policijske- mu agentu lahko padlo v oči in bi nas zato še posebno vneto sledil. Računati smo morali tudi s tem, da je med potjo en agent zamenjal drugega. Na različne načine smo ugotavljali, če imamo »repa«. Ustavljali smo se ob izločbah trgovin in to preverjali v steklu, prečkali cesto in pogledali nazaj, kot da se bojimo avto- mobila, ali pa je bilo treba napraviti kar lepo število ovinkov sko- zi samotne ulice in tako ugotoviti, če smo res sami itd. Ni bilo poredkoma, in tega so se posluževali zlasti komunisti, ki jih je poznala policija, da smo spreminjali tudi svojo zunanost s spre- minjanjem klobukov, plaščev, barvanjem las, puščanjem brkov, z načinom hoje in pod.

Eleganten gospod z briljantnim prstanom...

Te značilnosti konspiracije so se mi vtisnile v spomin tudi iz zunanosti tovariša Tita, ko sem ga prvič srečal pozno poleti 1939 leta nad Sevnico pod goro Lisco. Imel je videz elegantnega gos- poda, pri katerem mi je še zlasti padel v oči briljantni prstan na roki. Takrat mi je posebej padlo v oči tudi nasprotje med njegovo zunanjo eleganco in njegovo preprosto toplino do tovarišev sodelavcev ter njegovo razumevanje za razmere, v kate- rih smo morali delati komunisti na terenu. Čeprav sem ga sicer že dolgo poznal po njegovih člankih in govorih pod imenom »Ru- di« in »Valter«, so mi tudi drugi tovariši z navdušenjem govorili o njem, ker so se srečali z njim na državni konferenci v Medvo- dah in kasneje v Ljubljani jeseni leta 1934. Te simpatije zanj so izvirale še zlasti od tod, ker so njegovi govori in razprave že ta- krat izražale jasno in preprosto, vsakomur razumljivo razmišlja- nje, kakršno poznamo pri njem do današnjega dne. Ker sem imel že precej izkušenj v pogledu konspiracije in pomena zunanega videza človeka v ilegalnih pogojih delovanja komunistov, se mi je zdel briljantni prstan na roki tovariša Tita odlična poteza zu- nanjega maskiranja, kajti ni si bilo lahko misliti, da se za fasado »meščanskega imenitnega gospoda« skriva tipičen proletarec in revolucionar, vodja jugoslovanskih komunistov. Prstan je tako odvrčal vsak sum policijskih agentov, da bi mogel biti tak »go- spod« komunist.

Iz tega prvega srečanja se še spominjam, da je kazal tovariš Tito veliko razumevanje za moj težki gmotni položaj. Celih pet let sem se v Trbovljah, kjer sem bil konfiniran pod strogim policijs- kim nadzorstvom, težko prebijal skozi življenje, preživljal se z neredno težavno zaposlitvijo na javnih delih za borno plačo dva dinarja na uro. Pozimi, ko ni bilo dela, pa sem hodil na pičlo kosilo ali večerjo v kuhinjo za brezposelne. Ze na prvem srečanju s Titom sem prejel tudi prvo materialno podporo partije. Tako se mi je tudi po tej plati takrat pokazal kot popolno nasprotje Gorkiču ali Gizetiću, ki sta bila brezbrizna za težke razmere, v katerih sem živel...

Kmalu po tem prvem sestanku s tovarišem Titom sem po njegovih navodilih zapustil Trbovlje. Pri nadaljnjem ilegalnem partijskem delu sem ga pogosto videl. Tako sem ga kot človeka dobro spoznal. Vsako srečanje z njim pa je še povečalo njegov ugled v mojih očeh. Ko mi je nekoč dal neko odgovorno nalogo, sem podvomil, ali ji bom kos. Takrat pa mi je dejal:

»Dragi Miho, nemamo izbora, učimo se svi i koristimo isku- stva koje imamo. Iskustva imaj i ti. Čitaj i uči se.«

Vendar nam je bil vedno najboljši učitelj prav on sam.

TITOVO IME — SIMBOL BORCA

»Nam, Titovim sodobnikom, je težko vsestran- sko oceniti ves objektivni pomen njegovega dela. Kot neposredne priče Titove besede in akcije od njegovih prvih zgodovinskih korakov pa vemo, da sta le-ti bili gibalna sila mnogih naših najvažnejših odločitev na usodnih družbenih prelomnicah. Zato je Titovo delo eden tistih zgodovinskih pojavov, ki bodo trajno navdihovali socialistično in vsako napredno misel in akcijo naše družbe.«

Edvard Kardelj v govoru na slavnostni seji CK ZKJ 28. decembra 1967 v Beogradu.

RNJAKA PRI PO- ki se je prevrnil, niso mogli rešiti zaradi katerega so promet. Tovornjak decembra 1967. —

lo se je kot iz škafa. Kaplje, velikosti buče, so sijale k tlom. Toče ne bi preživela! Na srečo seurje kmalu poglelo. Nadaljevala sta pot. Pre- ala sta potočke in potoke. Z bilk se je še vedno po njima. Bila sta na koncu z močmi. Sedla a se je sprehodil po okolici. Vrnil se je z ogrom- do v naročju. Petru se je obraz raztegnil v bla- ehiljaj. In še bolj blažen je postal, ko mu je upal novico: v bližini je železnica! da sta do velikanske železobetonske konstruk-

cije, ki je nosila edini tir proge. Po tiru je drsel vlak! Visoko nad seboj sta videla luči v oknih. Prvi mrak je legel na pokrajino. Slutila sta ljudi v toplih kupe- jih, pri televizorjih, v pogovoru, morda na poti domov. Srečni ljudje! Ta hip sta pekoče občutila vso svojo nehogljenost. Dvignila sta se ob stebru, zrla za zgine- vajočo rdečo lučko zadnjega vagona.

No, ta vlak jima vendar ni prinesel samo domo- tožja. Bila je vendar to tudi neka nova možnost. Peter se je zazrl v signal ob progi. Koristna misel mu je šinila v glavo.

Franca Ferjančiča ni več

Pred kratkim se je izteklo življenje starega komunista in poštenjaka Franca Ferjančiča, ki je zadnja leta preživel v Domu počitka v Metliki. Njegova življenjska pot je bila trda. Rojen je bil 1892 v Ložah pri Vipavi in je že kot 15-leten deček odšel v svet.

Prvo svetovno vojno je prebil na soški fronti in kmalu spoznal nesmisel, da se na povelje pobijajo med seboj delavci in kmetje. Ko je v Rusiji izbruhnila revolucija, je bil politično že opredeljen. Leta 1930 ga je gradnja semiške ceste pripeljala v Semič. Kmalu je bil med domačini znan kot poštenjak in borec za pravice delavcev. Leta 1936 je skupaj z dr. Mihelem, narodnim herojem Jožetom Miheličem ter Zanimom Škrinjarjem osnoval v Semiču prvo partijsko celico. Ob ustanovitvi OF je takoj pričel sodelovati, naprednjak pa je ostal vse do smrti. Pokopali so ga 25. decembra na novomeškem pokopališču.

Doklej brez številke?

V sevniški občini so v zadnjih petih letih zgradili veliko hiš, nobena od teh pa še nima hišne številke. Pomanjkljivost bi morali čimprej odpraviti.

D. B.

Krško: spet o Ciganih

Na seji 28. decembra je poročala odborikom komisija, ki jo je skupščina pooblastila za reševanje ciganskega vprašanja. Predlagala je, naj bi Cigane naselili v nekaj vaseh, po dve oz. tri družine skupaj na zemljiščih splošnega ljudskega premoženja.

Pri odborikih je ta predlog našel na velik odpor, ker

se vaščani povsod branijo takih sosedov. Ciganj večinoma niso zaposleni; zato prosjajo in se preživljajo s tatvinami. Ljudem pogosto grozi. Večina odborikov je zaradi tega predlagala, naj jih naselijo na enem kraju in jim v bližini omogočijo zaposlitev. Komisija bo to zadevo ponovno preučila.

Trgovina naj se prilagodi!

Občinska skupščina v Novem mestu je 28. decembra spet razpravljala o trgovini in priporočila njenim samoupravnim organom, naj z razmeroma majhnimi sredstvi tako gospodarijo, da bi trgovini ne le zagotovljen obstoj, marveč tudi uspešen razvoj. Obrtniki so tudi menili, da bi bilo treba zagotoviti tako specializacijo prodajaln, ki bo bolj ustrezala potrošniškim, hkrati pa bi bil to ukrep za večjo izbiro blaga.

Na skupščinski seji smo slišali največ pripomb na račun delovnega časa v posameznih prodajalnah. Odborniki so sprejeli priporočilo trgovskim delovnim organizacijam, naj delovni čas v prodaj

alnah prilagodijo prostemu času zaposlenih občanov. Odborniki so na tej seji sprejeli še 7 odlokov.

„Malo je Dolenjski list trmast, malo pa jaz ...“

Tako nam je v soboto pred novim letom opoldne povedal v naši upravi Alojz Jerak, mizarjski mojster iz Dobrove 17 pri Škocjanu, ko je prišel obnovit naročnino za Dolenjski list. — Zakaj? smo ga povprašali, pa nam je hitro postregel z odgovorom:

»Nekaj tednov sva bila z ženo brez ‚Dolenjca‘ —

odpovedal sem ga, ker ste v jeseni list podražili za 450 dinarjev. Jezi me, pa ne to, da je list dražji, temveč ker ga med letom podražite! Cena bi morala veljati za vse leto vnaprej! Če se pogodim z nekom za pohištvo, mu ne smem računati več! Tudi vi bi morali tako delati!« nas je pokaral tovariš Jerak. Razložili smo mu, da so okoliščine izven nas vzrok za podražitev lista in da bi uprava lista prva rada imela vse leto nespremenjeno naročnino.

»Saj vem, kako je: malo ste vi trmast, malo pa jaz — a brez ‚Dolenjca‘ ne moreva biti z ženo; rekla je, da sva se ga tako navadila, da mora biti pri hiši. Saj pišete o vsem in iz vseh krajev, jaz pa poznam skoraj vse kraje med Ljubljano in Zagrebom!«

Tako je povedal mizarjski mojster Jerak in brez pripombe plačal celoletno

naročnino za 1968 — 32 novih dinarjev.

»A zadnjo letošnjo številko mi boste pa dali!« je pribil — in dobil celo dve: 51. in 52. številko ‚Dolenjca‘, danes pa je dobil v svojem domačem časniku tudi novoletni kole-dar.

■ Veseli smo vsakega novega in ponovnega naročnika — zato vabimo nazaj v naše vrste tudi vse tiste dosedanje naročnike, ki so jih decembrski in novoletni izdatki pripravili do odpovedi domačega tednika.

■ In brez zamere: trmast pa res nismo — le v izgubo našega ‚Dolenjca‘ res ne smemo prodajati! Pokrajinski tednik s takšnim obsegom, kot ga imamo zdaj, je zares še vedno najcenejši lokalni list v Jugoslaviji!

Lep pozdrav vsem starim in novim naročnikom, vsem ‚bivšim bralcem‘ pa prijazno vabilo: naročite si spet domači tednik! Vsak četrtek ga pri sosedih in znanih vendarle ne morete brati...

Vaš
DOLENJSKI LIST

Spet deset nagrad

V sredo opoldne smo iz kupčka 90 inen novih naročnikov izžrebali 10 listkov; izžrebani novi bralci našega domačega lista bodo dobili po pošti knjižno darilo.

Blaž Ban, Nova Resa 19, Krško; Marija Nose, Šalka vas 98, Kočevje; Franc Grebenc, Hrovača 31, Ribnica na Dol.; Katica Požek, Gradac 22 v Beli krajini; Anton Zeleznik, Drečji vrh 5, p. Mokronog; Cveta Slemenšek, Florjanska 44, Sevnica; Irena Baselj, Kotarjeva 6, Novo mesto; Jože Ajster, Gor. Pirošica 20, Cerklje ob Krki; Peter Šterk, Zagorac 15, p. Stari trg ob Kolpi; Tone Papež, Trg svobode 47, Kočevje.

Prošimo Vas, pridobite nam tudi Vi vsaj enega novega naročnika! Veseli ga bomo, vesel pa bo tudi on, ko mu ne bo več treba prositi pri znanih in sosedih za Dolenjski list.

UREDNIŠTVO

27. decembra je kolektiv hotela »Grad Otočec« odprl pri bencinski črpalki na Otočcu nov gostinski objekt BIFE — DELIKATESO. Lokal je namenjen predvsem potujočim gostom, ki se bodo lahko tu okrepčali z domačimi toplimi in hladnimi jedili in pijačami. Cene v tem lokalu so za 35 odstotkov nižje kot v hotelu ali novi restavraciji. V bifeju je 32 sedežev, prav toliko pa jih bo poleti tudi na ploščadi pred poslopjem. Lokal in oprema sta veljala 50 milijonov Sdin. (Foto: M. Vesel)

OPREMALES, Novo mesto

razpisuje
prosto delovno mesto

KNJIGOVODJE

Pogoji: srednja ekonomska šola, poskusna doba 3 mesece.

Nastop službe je možen takoj ali po dogovoru. Stanovanja ni na razpolago. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Prednost imajo ženske.

Vzgojno stran

s sestavkom o Matjažu in Alenki, z zdravniškim podlistkom o želodčnem raku ter naš stalni zdravniški kotichek bomo nadaljevali v četrtek, 11. januarja 1968.

Uspešna žetev športnikov

Preteklo leto je bilo za športnike na Dolenjskem uspešno. Ključni temu da športna dejavnost ni dobila tiste podpore, kot bi jo morala, so bili doseženi pomembni uspehi.

Precejšen napredek so dosegli v krški, kočevski, brežiški in novomeški občini. Kot kaže, so odgovorni ljudje v teh občinah pravilno ocenili koristnost športnega udejstvovanja mladine.

Med večje uspehe štejemo dosežke plavalcev iz Krškega, rokometarjev iz Brežic, odbojkarjev Trebnjega in Kočevja. Pomembni so tudi dosežki na nogometnem področju, kjer se v zadnjem času posebno uveljavljajo nogometaši iz Posavja, Bele krajine in Novega mesta. Precejšen razmah je zajel tudi kegljaški šport, žal pa so v njem v glavnem zastopani starejši občani.

V Novem mestu, središču Dolenjske, že dalj časa opažamo stagnacijo športov. Kot je videti, je potrebno v Novem mestu temeljito spremeniti dosedanje politiko do športa. Na koncu naj omenimo še precej razgibano šahovsko življenje, ki je dobilo največji razseg v Sevnici, Krmelju, Kočevju, Novem mestu, Krškem, Brežicah itd. Radi bi omenili še nekatere športne dosežke, ki so sicer skromni, so pa veliki po trudu, ki ga v njih nekateri telesnovzgojni delavci vlagajo. Med takšne športne zvrsti štejemo: speedway, atletiko, dviganje uteži, balinanje, gimnastiko, košarko in druge.

Zimska kegljaška liga

V zimski kegljaški ligi tekmuje 10 klubov iz občine Novo mesto. Po dveh krogih je v skupini A v vodstvu ekipa Pionirja, v skupini B pa Dolenjski gozdar. V dosedanjem tekmovanju ni bilo opaziti kakršnih večjih presenečenj. Rezultati: skupina A: Pionir — Luknja 484:447; Krka — Zelezničar

354:405; Vseh devet — Pionir 418:428; Luknja — Krka 490:402. Skupina B: Dolenjski gozdar — Bolnica 347:332; Iskra — Toplice 370:370 nevsakdanji rezultat!; Starih devet — Dolenjski gozdar 383:405; Bolnica — Iskra 371:335. J. M.

Šahovski turnir v Brežicah

V organizaciji Šahovskega kluba Brežice je bil odigran hitropotezni šahovski turnir, na katerem je igralo 10 šahistov iz Brežic. Najboljši je bil Bora Ilincić z 8,5 točke pred Radomirjem Micičem in Marjanom Recerjem (7,5).

Takšni turnirji bodo poslej vsak mesec.

M. JARANOVIC

Revija kegljačev

Na reviji kegljačev v Novem mestu je nastopilo 30 tekmovalcev, ki so tekmovali na 200 lučajev. Pokal je zaslužen osvojil Robert Romih starejši, ki je podrl 826 kegljev. Sledijo: Anton Krušič 824, Jože Mrzлак 821, Stefan Horvat 806, Zlatko Romih 799 kegljev itd. Prvoplasirani Robert Romih je prijetno presenečen in zaslužen prejel pokal, Anton Krušič in Jože Mrzлак pa sta prejela diplomi.

J. M.

Tekmovanje kegljaških parov

Tekmovanje kegljaških parov v borbenih igrah je v polnem teku. Komisija za kegljanje pri občinski zvezi za telesno kulturo Novo mesto je prejela kar 32 prijav. V osminio finala se je sedaj še igralo 16 parov. Največje presenečenje je, da so izpadli vsi pari Pionirja.

J. M.

AVTOMOBILISTI, OBIŠČITE
NOVI GOSTINSKI LOKAL

BIFE-DELIKATESO OTOČEC

NON-STOP

pri bencinski črpalki na Otočcu,

Po zelo ugodnih cenah nudimo izbiro domačih toplih in hladnih jedil ter pijač.

Cenjenim gostom se toplo priporoča kolektiv hotela »GRAD OTOČEC«

STE V ZADREGI ZA DARILO?

Sopek nageljčkov je primerno darilo za vsako priložnost! Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v vaši najbližji cvetličarni

nageljčke iz vrtnarije Čatež

KMETIJSKO IN TRGOVSKO PODJETJE
Agria
BREŽICE

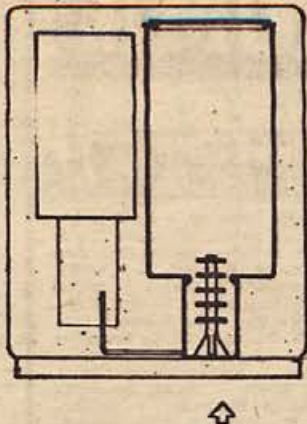
Popolno izogrevanje gorilnega olja, torej večjo ogrevno moč pri enaki porabi olja, izogrevanje prostora brez saj, ogrevane prostore brez neprijetnega vonja po gorilnem olju - vse to dosežete, če v vašo oljno peč vstavite

žarilni vložek

Proizvajalec:

INKOP

industrija kovinske opreme
KOČEVJE

tako postavimo vložek
v oljno peč

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni sporod od 4.30 do 8.00.

PETEK, 5. JANUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Slovenske narodne v izvedbi ansambla Jožeta Krežeta. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti: dr. Jože Perčec: Prihodnost govedoreje v Sloveniji. 12.40 Od vasi do vasi... 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Veliki valčki in uverture. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.25 Glasbeni intermezzo. 17.05 Očlovek in zdravje. 18.45 Na mednarodnih križpotih. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Tatjano Gros. 20.00 Zboru Slovenske filharmonije dirigira Bogdan Babič. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 6. JANUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.25 Dvajset minut z našimi ansambli zabavne glasbe. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Bruno Bjelinski: Koncert za fagot in orkester. 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrt v januarju. 12.40 Povejke iz studia 14. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek - E. Caldwell: Iz avtobiografije. 17.05 Gremlini v kino. 17.35 Igra-mo beat! 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Stanetom Mancinijem. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 7. JANUARJA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 7.30-7.45 Za kmetijske proizvajalce. 8.05 Radijska igra za otroke - Claude Aveline: Baba Dien in košček sladkorja. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - I. 10.00 Se pomni-te, tovariši... Marjan Krišelj: Tinotov mlin. 11.00-11.15 Poročila - Turistični napotki za tuje

goste. 12.10 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - II. 13.40 Nedeljska reportaža. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Znameniti pevci pojo arie iz Verdijevih oper. 17.30 Radijska igra. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 V nedeljo zvečer. 22.15 Serebnadi večer.

PONEDELJEK, 8. JANUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Iz jugoslovanskih studiov. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Priključene klavirske skladbe. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jože Šile: Dopolnitev sortne liste kmetijskih rastlin. 12.40 Mali vokalni ansambli nastopajo. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Poje Partizanski invalidski pevski zbor iz Ljubljane. 16.00 Vsa dan za vas. 18.15 Signali. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevcom Ladom Leskovarjem. 20.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije. 22.10 Radi ste jih poslušali.

TOREK, 9. JANUARJA: 8.08 Z ansambli beogradske in zagrebške Opere. 9.25 »Logarski fantje« s pevci... 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jelka Hočevar: Razkuževanje gomoljev proti beli nogi krompirja. 12.40 Igrajo kmečki pihalni ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 V torku na svidenje! 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana. 18.45 Na ravn in človek. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Mar-jano Deržaj. 20.00 Radijska igra - Anton Tomaž Linhart: Zupanova Mica. 21.15 Deset pevcev - deset melodij.

SREDA, 10. JANUARJA: 8.08 Glasbena matineja. 9.10 Slovenski pevci in ansambli zabavne glasbe. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Ju-

rij Snegačnik: O gozdnem medu. 13.30 Priporočajo vam... 14.05 Igramo za razvedrilo. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.45 Naš podlistek - Marjan Tršar: Pariz iz kranjske perspektive. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.40 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Glasbene razglednice. 20.00 Doru Popovici: »Prometeja«.

ČETRTEK, 11. JANUARJA: 8.08 Arie iz francoskih oper. 9.40 Pet minut za novo pesnico. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Peter Kunstej: Kako v Avstriji usmerjajo gospodarjenje na kmetijah. 12.40 Igrajo pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.45 Enajsta šola. 15.40 Majhen recital tenorista Dušana Pertota. 17.05 Četrtekov simfonični koncert. 18.15 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s pevko Jo-zico Svete. 20.00 Četrtekov večer domačih pesmi in napevov. 22.10 Komorni glasbeni večer.

RADIO BREŽICE

NEDELJA, 7. JANUARJA: 11.00 - poročila - Dr. Marko Pirč poroča o delu sveta za zdravstvo in socialno varstvo pri občinski skupščini Brežice - Ta teden v Delavski enotnosti - Za naše kmetovalce: inž. Miha Zmavo - Kakšne stroje za naše kmetije. - Igra vam ansambel Franja Bergerja - Pozor, nimaš prednosti! - Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.20 - Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 9. JANUARJA: 18.00-19.00 - Novo v knjižnici - Jugoton vam predstavlja - Literarni utrinki: Thomas Mann - Iz naše glasbene šole - Obvestila in filmski pregled - Glasbena oddaja: Pojeta vam moški in ženski zbor DPD bratov Milavcev Brežice.

labod
NOVO MESTO

Najkvalitetnejše moške in otroške
srajce v modernih desenh in krojih!

INSTALATERSTVO

za vodovod, kanalizacijo in plinske
naprave

BOJOVIĆ JELENKO

BEOGRAD - Treća Nova 31 - Jajinci

Opravljamo dela pri gradnji novih greznic (septičnih jam) iz specialnega materiala. Naše storitve so za 30 odst. cenejše od klasične gradnje.

Z garancijo in z minimalnimi materialnimi stroški popravljamo greznice (septične jame).

Z vrtanjem mehaničnih vodnjakov (arteški vodnjaki itd.) vam najdemo in zagotovimo zdravo ali industrijsko vodo ter zajamčimo zahtevano količino!

DOLENJCI!

kadar
pridete
v Ljubljano
obiščite
obrate

HOTELA SLON:

hotel - restavracija -
kavarno - slaščičarno
- bar - bife

V narodni restavraciji boste postreženi tudi z dolenjskimi specialitetami.

Prepričajte se o naših prvovrstnih specialitetah in solidni postrežbi!

Trgovina ali gostilna?

Baje so na željo nekaterih strank v dragatuški trgovini pred meseci začeli točiti tudi alkoholne pijače. Prometa imajo precej, ker je najbližja gostilna zaprta, vendar pa marsikatero stranko moti, ko vidi na prodajnem pultu vse polno natočenih kozarcev. Ali je tako poslovanje trgovine v skladu s higienskimi predpisi? Škoda, da se ne oglasi kdaj sanitarni inšpektor!

Na cesti je bila poledica

24. decembra dopoldne se je pripetila prometna nesreča na cesti Gričica vas-Mali Podlog. Franc Vizler iz Vel. vasi se je peljal z osebnim avtom proti Gričici vasi. V ostrem in nepreglednem ovinku pri Gričici vasi je pripeljal naproti z osebnim avtom Alojz Zorko iz Brežic. Zaradi poledice na cesti sta trčila. Na avtomobilu je za okrog 4000 Ndin škoda.

Spet neužitno vino v gostiščih

Sevniški tržni inšpektor je imel spet nevhvalno berro. Preiskava vzorcev vin iz gostišča Karla Aliča z Gor. Brezovega in Ivanke Repovž iz Sentjanža je pokazala, da dve vrsti vina nista primerni za uživanje. Izmed petih vzorcev, ki so bili odvzeti pri Gostinskem podjetju v Sevnici, kar dva nista ustrezala. Pokvarjeno je bilo eno belo in eno rdeče vino. Prodajalec, ki je slabo vino podjetju prodal, ga je moral vzeti nazaj.

Novi primeri znova kažejo, da so gostinci še vedno premalo pazljivi pri nakupu vin, saj večinoma ne zahtevajo potrdil o kakovosti. Pivci seveda ne povprašujejo za vzorci slabih vin, slab glas pa gostišču vendarle ostane.

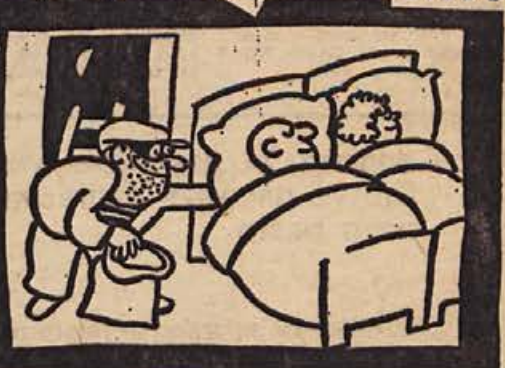
Gostilne ali bari?

»Pozno ponoči in celo proti jutru so odprte gostilne po vaseh okoli Ribnice«, se je pritoževal na zadnji seji skupščine neki odbornik in dodal: »Motorna vozila hrumijo v pijanih rokah... Kegljišča pokajo... Vaščani ne moremo spati.«

Pijanci navalijo v vaše gostilne, ko se zvečer ribniške gostilne zapro. Odbornik je zahteval, da se napravi red, če se ne da, pa je predlagal, naj občinska skupščina zaračuna tem gostilnam davek kot za bar, saj so vendar le bari lahko odprti do jutra.

Če sosed ne vpraša sosedu

»Kje je načrtnost?« se sprašujejo v Brežicah, če bodo ob avtomobilski cesti ob Bregane do Krškega uredili čar pet avtocampov. Na razdalji desetih kilometrov predvidevajo štiri: v Bregani, v Mokricah, v Čateških Toplicah in pri Horvatiču. Potem imajo še Krčani svoje načrte. Postaviti nameravajo tudi motel. Vse to kaže, da v turističnem načrtovanju ni enotnosti in ne sodelovanja med občinami, pa tudi v občini je to načrtovanje razdrobljeno.

Ob vsem tem pa ste lahko veliko bolj brez skrbi, če imate denar naložen pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI V NOVEM MESTU

ali pri njeni podružnici v KRŠKEM
oz. v njenih ekspoziturah v METLIKI in TREBNJEM!

Tudi v letu 1968 boste naložili denar najbližje in najbolje pri
DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI
in pri vseh dolenjskih poštah!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Sobota, 6. januarja — Mojmir
Nedelja, 7. januarja — Lucijan
Ponedeljek, 8. januarja — Severin
Torek, 9. januarja — Julija
Sreda, 10. januarja — Viljem
Četrtek, 11. januarja — Gregor

ZAHVALJE

Ob bridki izgubi dobre, ljubljene in nepozabne žene, mame, stare mame, sestre in tete

ANE KASTELIC

roj. Kobe,

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in kolektivom MK Novo mesto, GG Novo mesto, Riji restavraciji v Novem mestu, hotelu »Grad Otočec«, KZSZ Novo mesto, Dijaškemu domu »Majda Vrhovnik« (Ljubljana) in Jugotehni (Ljubljana), ki so v težkih dneh sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje, ji darovali prelepe vence in cvetje in jo v velikem številu spremili na zadnji poti do preranega groba na pokopališču na Dolžu. Posebna zahvala gospodu župniku za spremstvo in poslovljene besede.

Zalujoči mož Matija, sinovi Matija, Florjan in Jože; hčerke Marija, Anica, Francka, Reza in Joži z družinami; brata Janez in Alojz in sestre Francka, Marija in Reza z družinami.

Po dolgi in mučni bolezni nas je za vedno zapustila naša ljuba mama in teta

FRANČIŠKA HOČEVAR

iz Novega mesta

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so kakorkoli počastili njen spomin, ji podarili vence ter jo spremili na zadnji poti. Posebna zahvala dr. Bogomiru Vodniku za požrtvovalnost in trud. Prav lepa hvala za poslovljene besede in odprtemu grobu g. Hedviki Svajgar, gospodu župniku iz Brusnic za opravljene pogrebne molitve in gospodu Kvasu iz Novega mesta za spremstvo na pokopališče. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Zalujoča hčerka Fani z možem in nečak Ivan z družino in drugo sorodstvo
Chicago, Novo mesto, Brusnice

ČESTITKE

Francu Bartlju, ki živi v Avstraliji, želimo srečno novo leto 1968 bratje Ludvik, Lojze in Stane, sestra Marija in Lojzka z družinami.

PREKLICI

Kdor bi kaj kupil od Franca Colariča iz Brezja 9 pri Sentjerneju brez moje vednosti, ga bom sodno preganjal. Reza Colarič, Brezje 9, Sentjernej.

Preključim in se opravičujem Stanetu Gorsetu iz Rakitnice št. 26 za izjave, ki sem jih izrekel 11. 6. 1967 v gostilni v Rakitnici, Milan Smolčič, Grčarice 20.

Jože Zagar in Pavle Zupančič iz Birčne vasi, Novo mesto, preključeva, kar sva govorila o Anici Bukovec iz Birčne vasi, p. Novo mesto.

KINIO

Brezice: 5. in 6. 1. francoski barv. film »Fantomasov povratek«. 7. in 8. 1. nem. barv. film »Sinovi velike medvedke«. 9. in 10. 1. jug. film »Nož«.

Crnomelj: 5. in 7. 1. amer. barv. film »Cat Ballou«. 9. in 10. 1. amer. film »Srečanje v parku«. 10. in 11. 1. franc. barv. film »Polica j v New Yorku«.

Kočevje — »Jadrana«: 5. do 7. 1. ital. span. barv. film »Za pest dolarjev«. 7. do 9. 1. span. barv. film »Doma iz Bejruta«. 10. in 11. 1. nemški film »Čakalnice smrti«. Kozančevica: 7. 1. amer. barv. film »Močnejši od slave«.

Metlika: 5. do 7. 1. španski barv. film »Mehanični klavirji«. 6. in 7. 1. nem. barv. film »Old Shatterhands«. 10. in 11. 1. italijanski film »Dan za levo«.

Novo mesto — »Krkas«: 5. do 8. 1. amer. barv. film »Prerija čast«. 9. do 11. 1. nem. barv. film »Črni panter«.

Ribnica: 6. in 7. 1. amer. barv. film »Vzemi jo, moja je«.

Sevnica: 6. in 7. 1. franc. ital. film »Trije mušketirji — I. del. 10. 1. »Trije mušketirji — II. del. Sedražica: 6. in 7. 1. amer. film »Ana Karenina«.

Trebnje: 6. in 7. 1. amer. barv. avventuristični film »Spartak«. Predstava traja 3 ure.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Jožeta Tršinar iz Gornjih Dol — Mileno, Marija Hrastar iz Gornjih Sušic — Izolka, Lojzka Strajnar iz Česnjeva — Marjana, Jožica Vovko iz Malih Brusnic — Mirka, Rozalija Papež iz Dahnje vrha — Antona, Kata Alkiovič iz Leskovec — Stanika, Sonja Omerzel iz Metlike — Mateljko, Marija Novak iz Otoka — deklico, Stefka Mohar iz Regerče

vasi — deklico, Justina Jerman z Mirne — dečka, Anica Erjavce iz Stranske vasi — deklico, Olga Hutar iz Počjočja — deklico, Marija Miketič iz Gorenjov — dečka, Bogomila Gričar iz Dolnjih Jesenic — deklico in Marija Vrtačič iz Velikih Brusnic — deklico.

Rojeni v Novem mestu

V novomeški porodnišnici so konec lanskega in v začetku letošnjega leta rodile: Anica Kastelic iz Novega mesta, Karlovska 18 — Danico; Marija Jantolek iz Novega mesta, Paderšičeva 37 — deklico; Kristina Robida iz Jenkove ulice 1 — Tomaža; Marija Kotar s Partizanske 29 — Tomaža; Fanika Princ iz Kettejevega drevoreda 48 — dečka in Mira Gorjanec s Prešernovega trga 15 — Dušana.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Miroslava Davidovič iz Brežic — dečka, Frančiška Drugovič iz Biatnega — Ovetko, Jelica Šostarič iz Drenja — dečka, Terezija Božičnik z Malega Kamna — Manico, Ivana Tomše iz Globočic — Dorotejo, Milka Baznik iz Cerkeja — Antona, Jožeta Novak iz Biatnega — Stanko, Zorica Totarvaj iz Brežic — dečka, Frančiška Kovačič iz Brezovice — deklico, Zinka Vimpolšek iz Pišec — deklico, Ljudmila Veršec z Bizeljskega — Martina, Antonija Kolman iz Gor. Brezovca — Mitja, Anica Kupreš iz Cerja — Ivana, Fanika Udovič iz Gazic — Marka, Boža Prnil iz Zagaja — Suzano, Ljudmila Koritnik iz Velike vasi — Vlada, Marija Beljak iz Medsava — deklico, Marija Rumstajn iz Brežic — deklico, Ivanka Račič iz Mrtvic — deklico, Katarina Penezič iz Kladnika — dečka.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v brežiški bolnišnici:

Antonija Demikovič, gospodinja z Bizeljskega, je konj ugriznil v desno roko; Slavica Ljubek, gosp. pomočnica iz Orešja, je padla po bregu in si v gležnju zlomila levo nogo; Franc Demikovič, avtomobilist iz Orešja, si je poškodoval desno roko na brusni plošči; Franc Les, kmet iz Mrzlake vasi, se je užgal v desno koleno.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk in

KMETIJSKI STROJI

IZREDNO NIZKE CENE!

VSE INFORMACIJE

DOBITE:

NOVO MESTO: MOCNIK,

Sokolska 3, št. telefona

(068)21-639

SEVNICA: TOTER,

Heroja Maroka 3

PEROTTI-EXPORT

3. FRANCESCO 41, TRST

SPREJEMA
IN ODDAJA
VAŠE ŽELJE

Prav je, da zveste:

Tudi kočevska in
črnomaljska občina: 100%!

27. IN 29. DECEMBRA LANI sta tudi občinski skupščini Kočevje in Črnomelj nakazali zadnji obrok za pogodbeno sofinanciranje svojih komunalnih strani v Dolenjskem listu za 1967. Ker bomo zadnja dva bančna izpiska dobili šele te dni, bomo o drugih občinah lahko poročali 11. januarja.

ZA DELOVNE ORGANIZACIJE, ustanove in za vse druge »uradne naročnike«, ki dobivajo Dolenjski list in »Skupščinski Dolenjski list«, velja od 1. januarja 1968 dalje nova naročnina, ki znaša 50 Ndin. Račune bomo tem naslovnikom poslali prihodnje dni.

PO IZJAVAH ODGOVORNIH predstavnikov vseh 9 občin, lastnic in izdajatelje našega domačega pokrajinskega tednika, bo ostal letos obseg stalnih komunalnih prilog v Dolenjskem listu tak kot lani: vsaka občina bo imela vsak četrtek v našem časniku po eno stran svojega gradiva, novomeška pa 2 in četrt strani. V poletnih mesecih bo ta obseg skróten na polovico.

NOVOLETNI KOLEDAR za 1968 smo priložili današnji številki vsem starim in novim naročnikom — s pristrčno željo, da bi jim vse leto kazal samo dobre, prijetne in razveseljive dni! V takem upanju vas lepo pozdravlja vaš

DOLENJSKI LIST

POLOŽNICE

za nakazilo naročnine smo danes priložili vsem naročnikom, ki živijo izven Slovenije (v drugih jugoslovanskih republikah). Prosimo jih, da nam čimprej nakazujejo vsaj polletno naročnino (16 novih dinarjev), če želijo list nemoteno prejemati na svoj stalni naslov. Vsem, ki lahko nakazujejo takoj celoletno naročnino (32 novih din), pa bomo še posebno hvaležni, saj nam bodo prihranili s tem mnogo dela.

NAROČNIKE V TUJINI prosimo, da nam nakazujejo celoletno naročnino s čekom ali v tuji valuti (4 ameriške dolarje oz. ustrežno drugo valuto v tej vrednosti). Če plačujejo svojcem v tujini naročnino naši državljani, jih prosimo, da čimprej obnovijo vsaj polletno naročnino (25 novih din oz. 2500 Sdin).

NAROČNINO ZA PRVO POLETJE 1968 bodo pri vseh naročnikih v Sloveniji pobrali pismonoše prve dni februarja. Že zdaj prosimo naročnike, da poravnajo naročnino takoj pri prvem obisku pismonoše, ker imamo s ponovno izterjavo samo ogromno nepotrebnih izdatkov in zamudnega dela.

NAROČNINA ZA DOLENJSKI LIST mora biti poravnava v vsakem primeru za pol leta vnaprej. Vse naročnike doma in na tujem prosimo za sodelovanje tudi na tem področju, saj brez urejenega finančnega poslovanja ne moremo redno izdajati domačega pokrajinskega tednika.

ZA RAZUMEVANJE IN SODELOVANJE se vam lepo zahvaljujemo in vam želimo v novem 1968. letu vse dobro!

UPRAVA DOLENJSKEGA LISTA

KRONIKA NESREČ

Nesrečno srečanje avtomobilistov

2. januarja okoli 11. ure sta se pri Dol. Težki vodi med srečanjem zalezela osebna avtomobila, ki sta ju vozila Stanislav Stukelj iz Pirana in Jože Kikelj iz Ljubljane. V Stukljevem avtu so bili poškodovani trije, v Kikeljevem pa en potnik. Škoda pa so ocenili na 6.500 N dinarjev. Med srečanjem je Stukljev avto na zasneženi cesti zaneslo v Kikeljevo vozilo, ki ga je voznik ustavil.

Prehitel kolesarja, zadel tovornjak

30. decembra sta se na Ljubljanski cesti v Novem mestu srečala in trčila KREMENOVA tovornjaka, ki sta ju vozila Jože Fabjan in Anton Klevišar. Fabjan je pred nesrečo prehitel kolesarja. Škoda so ocenili na 4.000 Ndin.

Zastoj pri Hrastju

30. decembra sta na avtomobilski cesti pri Hrastju vsak na svoji strani obstala tovornjaka s prikolicama, ki sta ju vozila Metod Valenčič iz Mosta na Soči in Anton Olaj iz Zaloga pri Novem mestu. Promet so zaprli za obe smeri. Iz Ljubljane je Janez Gregar pripeljal SAPOV avtobus. Voznik avtobusa ni mogel pravočasno ustaviti in je trčil v Valenčičev tovornjak.

Valenčič je bil huje poškodovan. Škoda pa so ocenili na 38.000 Ndin.

Z osebnim avtom v zapornice

28. decembra popoldne se je pripetila prometna nesreča v Križevski vasi pri Metliki. Anton Radovan, ki je prišel v Loko pri Sentjerneju na obisk iz Kanade, se je peljal z DKW juniorjem Jožeta Radovana iz Metlike proti Križevski vasi. Pred križiščem je opazil, da so železniške zapornice spuščene. Ker avtomobila ni mogel ustaviti, je trčil v zapornice. Vozniku in potnikom ni bilo nič, škoda pa so ocenili na 4.500 Ndin.

Mopedist v osebni avto

Na Ulici heroja Starihe v Črnomlju se je mopedist Mirko Kambič iz Črešnjec zalezel v osebni avto Marjana Svrtla. Mopedist je padel in si poškodoval nogo. Odpehali so ga v novomeško bolnišnico. Škoda je bila za okoli 200 Ndin.

Neprimerna hitrost

20. decembra popoldne se je Jože Glogovič iz Vel. Obreže peljal z osebnim avtom iz Dobove proti Vel. Obreže. Naproti mu je pripeljal pravilno po desni strani voznik konjske vprege Anton Škalcar iz Vel. Obreže. Zaradi neprimerne hitrosti glede na stanje ceste je avto zadel v konje. Na avtomobilu je za okoli 200 Ndin škode.

Ob nenadni smrti naše ljubljene in nepozabne mame in stare mame

MARIJE RETELJ

rojene RAJER,

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so v težkih urah sočustvovali z nami, ji darovali vence in cvetje, jo spremili na zadnji poti in nam izrazili sožalje. Najlepša hvala za vso pomoč sosedom, posebno Črtalčevim in Vidrihovim.

Zalujoči otroci in vnuki

Novo mesto, 29. decembra 1967

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Miloš Jakopce, Marjan Legan, Jože Princ, Jožica Teppey in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moško.

IZHAJA: vsak četrtek — Posamezna številka 70 par (70 starih din) — Letna naročnina: 32 novih dinarjev (3200 Sdin), polletna naročnina: 16 novih dinarjev (1600 Sdin); plačljiva je vnaprej — Za inozemstvo: 50 novih dinarjev (5000 Sdin) oz. 4 ameriške dolarje ali ustrežna druga valuta v vrednosti 4 amer. dolarjev — Tekoči račun pri podr. SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal: 33 — Telefon: (068)21-227 — Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: ČP »Delo« v Ljubljani.

ODDELEK ZA UPRAVNOPRAVNE ZADEVE OBČINSKE SKUPŠČINE NOVO MESTO

obvešča

lastnike in uporabnike motornih in priklopnih vozil na območju občine Novo mesto, da bo

PODALJŠEVAL PROMETNA DOVOLJENJA

vsak dan, razen sobote, do 31. januarja 1968.

Potrdila o znanju cestnoprometnih predpisov lahko zamenjate do 31. januarja 1968.